

**Velja po pošti:**  
za celo leto naprej K 26.—  
za pol leta " " 13.—  
za četrt leta " " 6:50  
za en mesec " " 2:20

**V upravnishvu:**  
za celo leto naprej K 20.—  
za pol leta " " 10.—  
za četrt leta " " 5.—  
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

**Uredništvo** je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod žez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

## Političen list za slovenski narod

**Upravništvo** je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravniškega telefona št. 188.

### Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):  
za enkrat . . . 13 h  
za dvakrat . . . 11 "  
za trikrat . . . 9 "  
za več kot trikrat . . . 8 "  
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

### Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

## Beneški Slovenci na delo!

Iz Beneške Slovenije, 25. junija.

Italijanska vlada se nenavadno zanima za malo, romantično deželico beneških Slovencev. Svoje delovanje pa je osredotočila v Št. Peter, središče beneške Slovenije. Semkaj v krasno nadižino dolino siplje svoj blagoslov in pokrajina dobiva vedno bolj — furlanski značaj. Že pred leti se je ustanovila v tem trgu žensko normalno, ki pošilja leto za leto med ljudstvo lepo število učiteljic. V šoli so jih vzgojili v laškem duhu, v laškem duhu vzgajajo one izročeno jim mladino, širijo laški jezik in laško kulturo, in slovensko ljudstvo, nezavedno in zato brezbržno, vedno bolj gine . . .

Stara generacija po večini laščine niti ne razume ne. Če pa poslušas v Št. Petru šolarje, ne verjel bi, da so vzrastli v slovenski hiši. Na uho ti doni povsodi laščina, kot da si v Toskani, ne pa v srcu Beneške Slovenije. In da se potujevanje vrši hitreje, je vlada ustanovila »Asilum infantile«, nekaj otroški vrtec, kjer pod vodstvom poitalijančenih učiteljic mladina pozablja v najnežnejših letih materinščino, v letih, ko je za vtise najbolj dovzetna. In starši? Nezavednost, brezbržnost naših rojakov se kaže tu najizrazitejše. Da bi otrok doma govoril jezik očetov, se nihče ne briga, nasprotno, roditelji se sami pospešujejo delovanje vladnih pomočnic, radujoč se, ako maliček žvrgoli v tujem idiomu. Kolikokrat so hvalili nadarjenost našega naroda za jezike! In mesto, da bi to dobro lastnost obračali v lastno korist, nam je v prokletstvo! Ne toži zastoj Zamejski, da »moj narod umira in tuj se za njim pojavlja zarod«. Ni čuda, da je vladi in karabinijerom trn v peti Mohorjeva družba, ki toliko ovira raznarodjenje.

Da hitreje doseže svoj namen, vlada pomnožuje orožniške postaje — meseca maja je nastanila v Škrutovem, v fari sv. Lenarda odedek karabinijerov, — v Št. Petru pa je kupila prostor, kjer bo zidala vojašnico za »alpince« (gorsko pehoto). Gotovo ima vlada pri tem še druge namene, v narodnem oziru nam bo to nedvomno škodovalo. Po celi Beneški Sloveniji snuje z mrzlično naglo laške šole, zida kasarne za orožnike, finančne stražnike in vojake, Slovenci pa ginejo kot pomladni sneg . . .

Hudi boji nas čakajo, ker se doslej malo, oziroma ničesar ni storilo. Iz dejstva, da se navzven napornemu potujevanju narod — zlasti šentpeterski Slovenci — še precej dobro drže svojega narečja, lahko sklepamo, koliko odporne sile tiči v ljudstvu, kaj bi se dalo doseči, da imamo delavcev.

In koga čaka najtežje delo, največ truda? Le duhovnik more še rešiti, kar se dá oteiti, cerkev in prižnica sta naši zadnji trdnjavi. Šola je izgubljena, ugrabila nam jo je država in njeni uspehi, dovolj žalostni za nas, postajajo vedno bolj očitni.

Sedaj stega framsonski Rim prste tudi po cerkvi, da nasadi tudi nanjo italijansko trikoloro. Slovensko prižnico proč, laško katedro na njeno mesto, to je deviza vlade, ki jo je pri tarčentskih Slovencih tudi že izpeljala. Privseh cerkvah so nastavljeni furlanski duhovniki, popolnoma nevezani slovensčine. Seveda si lahko mislite, kake so uspehi, bodisi v moralnem, bodisi v ekonomskem obziru. Vladi ni nič na tem, ali del državljanov napreduje, ali nazaduje, da le slovenščina izgine.

Težka je naloga, mnogo truda čaka beneško-slovenskega duhovnika, vendar-le ne »brez upa zmage« na delo!

Lepo je, ako pridiga ljudstvu v slovenščini, to je nekaj, vse pa ni in ne sme biti. Sovražnik nam ugrablja mladino, mladino mora rešiti naš duhovnik v prvi vrsti, zavdajajoč se, da ima le narod z npravo, dobro vzgojeno mladežjo bodočnost, ker le veren narod zna ljubiti domovino. Učenje in razlaganje katekizma toraj naj bode duhovniku vsakdanji kruh. Skrbí naj, da se razširijo med ljudstvom slovenski molitveniki, zlasti med mladino, da ne bo držala v cerkvi rok križem. Vsak duhovnik bi moral imeti novi ponatis katekizma za Slovence videmske škofije, ki naj izpodrine one slabe prevode in nepravilne spise, ki so jih starejši gospodje prirejali za lastno rabo, ne poznavajoč pravilne slovenščine. Dajte v roko otrokom mal katekizem in presenečeni bodele!

Žalibog, knjižica leži večinoma v knjigarni, še bolj žalostno, da po mnogih župniščih plešnje. Le malo jih je, ki so jo razširili med svojimi učenci. In kako krasno je poplačan trud teh maloštevilnih, navdušenih kaplanov!

V cerkvi učenci odgovarjajo gladko, da je veselje. Sami smo krivi, ako ne sega ljudstvo bolj po slovenskih knjigah. — Navadi učenca pravilno čitati, zahtevaj, da rabijo slovenske molitvenike, — ki so jako lepi in ceni — uspeh ne izostane in brez dvoma se pomnoži število udov družbe sv. Mohora.

Vlada dela na vse kriplje v dosego svojih ciljev, mi — počivamo. Vlada zida palače za brigade, mi — puščamo, da čepa naše trdnjave cerkve v prvotni priprosti in nerodnosti med pripravljenim kamenjem in navoženjo opeko.

Veliko smo zamudili na polju narodnega dela, vse pa glede gospodarske organizacije. Gospodarska društva, posojilnice, mlekarne in slične zadrage so nam neznane, kako krasno pa uspevajo pri sosednjih Furlanih. Koliko bi koristile ljudstvu vsaj nekatere, dobro zamišljene gospodarske zveze, koliko bi nam olajšale delo na polju narodne prosvete. Učimo se od sovražnika, z njegovim orožjem ga premagajmo.

Zato pa treba, da gre duhovnik kot tak vun iz zakristije, se postavi na čelo njemu izročenu ljudstvu in je vodi do vsestranskega blagostanja. Proč starokopitnost in telesno občutljivost, slovo risanici, mrežam in zabavi ter pojdimmo na delo organizacije!

Odprimo oči, žrtvujmo prosti čas idealni nalogi in že zavest, da smo storili dobro delo, bo sladko plačilo. Delo je težavno, a ne sme se ga strašiti domoljub, ki hoče in mora dvigniti narod duševno in gmotno. Življenje ni praznik, »zato potroji trud, počitek bodi ti neznan, ker si še narodu dolžan.«

## Otvoritev »Društvenega doma« in delavski shod.

Preska, 1. julija 1906.

Na Preski smo otvorili danes novo trdnjavo slovenskega ljudstva, naš »Društveni Dom«. Poslopje stoji na griču, je priprosto, a lepo in obširno. Zastuje popolnoma tukajšnji društveni organizaciji, ki ima na Preski »Slovensko kat. delavsko«, S. k. izobraževalno društvo in rajfajzenko. Čast komur čast! Združil in zbral je ljudstvo gospod župan g. Šusteršič in predsednik »Pirniške prostovoljne požarne brambre«.

V izprevidu odkorakajo s požarno brambo na čelu došli gostje z razvitimi zastavami v farno cerkev na Preski, kjer ima dr. Janez Ev. Krek sv. mašo s cerkvenim govorom. Med potjo nas pozdravljajo visoki mlaji in slavaloki s pomenljivimi napisi: »Pozdravljeni junaki dela!« »Vzidi zarja nam vesela!« »Dobro došli!« »Naprej na delo združevanja!« »Naprej do sreče, blagostanja!« »Vera, narod in delo!« »Na veke živel, živel!« Hiše so bile okrašene s slovenskimi trobojnicami.

### II. vseslovenski delavski shod.

Dvorana novega »Društvenega Doma« je lepo okrašena z venci. Zastopanih je 5950 združenih slovenskih delavk in delavcev z Goriškega, Koroškega in Kranjskega. Ljubljanske delavske organizacije so zastopane vse, nadalje tudi naše organizacije v Devici Mariji v Polju, Idriji, Zagorju, Kamni Gorici, Trzinu, Javorniku, na Savi, v Železnikih. Koroške delavske naše organizacije v Celovcu, Podsinjevesi, Podljubelju in Prevaljah so zastopane vse, izmed goriških organizacij moška in ženska v Gorici, nadalje mirnska in k. s. delavska organizacija v Kostanjevici na Krasu. Veselilo je delavstvo, ker je pohitel na shod tudi inteligentni mladi naraščaj S. L. S. Tudi zastopnike izobraževalnih smečkemu ljudstvu namenjenih organizacij smo opazili na shodu.

Drugi vseslovenski delavski shod otvori urednik delavskega glasila »Naša Moč«, tov. Moškerc. V predsedstvo so izvoljeni na sklicateljev predlog: za predsednika dr. Janez Ev. Krek, za njegovega namestnika Jožef Cotic (Miren, Goriško), za zapisničarja Bahar Valentin (Ljubljana) in Ivan Papov (Tržič), za

častne predsednike pa: Abram Ela, Podgornik Marija (Gorica), Rakef Franc (Sava), Čemažar Dijoniz (Železniki), Tomažević Valentin (Kamna Gorica), Česnovar Franc, Jeraj, Brvar (Prevalje), Osana Teodor (Celovec).

Dr. Krek pravi: Nas ni pripeljala sem morebiti potreba do veselja, zabave in razvedrila, pripeljala nas je krvava potreba medsebojnega pogovora. Iz politične in strokovne zveze mora iziti novo krepko gibanje med slovenskim delavstvom. Vun med naše slovensko delavstvo k ciljem, ki jih začrta II. vseslovenski delavski shod.

Shod pozdravi vrli medvodski župan g. Šusteršič in mu želi mnogo uspeha.

### Politiška organizacija.

Poroča tovariš Jeriha (Devica Marija v Polju). Debate se udeležijo Moškerc, Gostinčar, dr. Pegan in dr. Krek. Shod odobri sledečo resolucijo:

Boj za splošno in enako volilno pravico zahteva krepke politične organizacije slovenskega delavstva, tem nujnejša je ta organizacija, ko se volilna preosnova izvrši. V tem zmislu:

a) odobravamo vse samostojne delavske politične organizacije in pričakujemo, da bodo v svojem okrožju tudi znanprej izvrševale svoje dolžnosti.

b) izjavljamo, naj se za vse slovenske dežele ustanovi novo politično društvo **Delavska zveza**, ki bo enotno vodilo vse politično delovanje neodvisnih slovenskih delavcev.

c) Priporočamo, naj se delavci organizirano udeležujejo volitev v občinske zastope, deželne zbornice in državni zbor. Svoje glasove naj dajo, kjer ni upanja, da bi propadli s samostojnim nastopom, le takim kandidatom, ki se bodo zavezali podpirati delavske težnje;

e) Glasilo politične organizacije je »Naša Moč«.

### Strokovna organizacija.

Poroča tovariš Čebulj s Save, ki priporoča, naj bi se v naslovih strokovnih društev označil njihov krščanski značaj. Vname se daljša, zelo živahna razprava, ki se je udeležijo Pogačnik (proti), Glavič (proti), Rihar (D. M. Polje) (za), Gostinčar Jožef (za), Jeraj (za), Gostinčar Ivan (za), dr. Pegan (proti), Smolnikar (proti), Kocmur (za). Dr. Krek govori proti poročevalčevemu predlogu. Kakor imajo svoje neustranske stanovske zbornice, oziroma zadrage zdravniki, odvetniki, notari, obrtniki in kmetje, jih morajo imeti tudi delavci. Pri glasovanju obvelja sledeča resolucija:

Neodvisna slovenska strokovna društva izvolijo strokovni odbor vsaj desetih članov na tri leta, ki morajo biti v njem zastopane tudi delavke. Ta odbor ima te-le naloge:

a) skrbí naj, da se neodvisna strokovna organizacija med našim delavstvom razširi; v ta namen mora imeti na razpolago potrebnih tiskovin in govornikov;

b) obstoječim strokovnim društvom naj pomaga s svetom in dejanjem;

c) v zvezi stoječa društva se zavežejo odboru pošiljati obvestila, naznanila in izkaze o svojem delovanju;

e) odbor vodi natančno statistiko vsega delovanja strokovnih društev;

d) vsako društvo vloži za vsacega člana po dva vinarja na mesec v zvezi s k l a d, ki ga upravlja strokovni odbor po načelih, ki jih določa sestanek strokovnih društev;

e) vsako leto skliče odbor vsaj meseca avgusta sestanek strokovnih društev, kjer poroča o svojem delovanju in o strokovnem gibanju prošlega leta;

f) glasilo združenih strokovnih društev je »Naša Moč«.

### Ženska organizacija.

Poroča gospa Manfreda. Razprave se udeležijo: Moškerc, Pogačnik, Čebulj, dr. Pegan. Shod sklene sledečo resolucijo:

Vseslovenski delavski shod odobrava misel, da skliče slovenske delavke poseben sestanek, kjer se dogovorijo o svoji organizaciji, zraven pa tudi določijo svoje stališče v političnih stvareh, zlasti z ozirom na sodelovanje v volilnih bojih. Shod priznava popolno politično enakopravnost ženske s moškimi; pred vsem pa zahteva, da mora pasti prepoved, ki zabranjuje ženskam vstop v politična društva. V ta namen se prepuste pripravljala dela ženskemu pomožnemu odboru S. k. Z. v Ljubljani, ki naj se pomnoži tako, da bodo zastopane v njem delavke, poleg drugih ženskih organizacij, in izvenljubljanskih delavnic, kjer delajo ženske.

### Mladina.

Poroča Ivan Nep. Gostinčar. Razprave se udeležijo Moškerc in Rihar, ki želi, naj izda »S. k. Z.« načrt predavanj. Poročevalec I. N. Gostinčar pravi, da sta pripravljena postreči na zahtevo onim, ki si žele predavanj, s hektografiranimi predavanji on in urednik »Naše Moči«. Čebulj in dr. Krek želita, naj se posveti intenzivnejši skrb organizaciji mladine, na kar se dozdaj ni gledalo dovolj. Sprejeta je bila sledeča resolucija:

Vseslovenski delavski shod opozarja na skrb, da se pridobi in ohrani mladi naraščaj. V ta namen priporoča poleg pevskih, tamburaških zborov zlasti dramatiške šole in iskreno želi, naj delavske organizacije po vseh krajih snujejo svoje telovadne oddelke.

### Delavstvo in občina.

Poročata tovariša Papov (Tržič) in Jeraj (Ljubljana). Prvi govori o splošnih dolžnostih občin nasproti delavstvu, tovariš Jeraj pa o dolžnosti občin glede na dobavo živil. Debate se udeležijo dr. Krek, Rihar, Ivan Gostinčar in Čebulj. Shod sklene sledečo resolucijo:

»Vseslovenski delavski shod povdarja krivico, ki se godi delavcem, da nimajo pravice voliti v občinske zastope, če ne plačujejo določene vsote direktnega davka. Med delavske zahteve, ki ne izginajo z dnevnega reda, spada tudi tajna volilna pravica v občinske zastope. Že zdaj so pa dolžni organizirani delavci dobiti vpliva na občinsko gospodarstvo, zlasti v teh-le dveh stvareh:

1. Glede na stanovanja. V tem oziru morajo občine:

a) z nakupovanjem zemljišč in primeranim davkom skrbeti, da se na škodo delavcev neprimerno ne podražujejo stavbišča za delavske hiše;

b) policijsko skrbeti, da se nadzirajo stanovanja in vsa nezdrava prepovedo;

c) podpirati delavska stavbna društva s cenim kreditom.

2. Glede na dobavo živil, in sicer:

a) občine morajo policijsko skrbeti, da se prodajanje nezdravih živil najstrožje kaznuje;

b) na trgu z živili mora biti izključeno vsako monopoliziranje;

c) Občine naj v slučaju potrebe prevzamejo prodajo živil v lastno režijo, oziroma naj podpirajo temu namenu služeča delavska podjetja.

### Pozdravi Goričanov in Korošcev.

Gdč. Abram iz Gorice pozdravi shod v imenu 350 članov močne krščansko-socialne goriške ženske organizacije. — Tovariš Osana Teodor pozdravi shod v imenu celovških Slovencev. O koroških razmerah bi se dalo veliko govoriti. Lahko je delati v taboru, kjer so vsi sporazumljeni, a drugače v deželi, kjer vprašujejo pri vsakem koraku človeka, če je dovolj nemški. Samo obžalovati pa ne pomaga, premagati se morajo težave.

Tovariš Bervar (Prevalje) pozdravi shod v imenu krščansko-socialnega prevalskega delavstva.

### Izobrazba.

Jožef Cotic iz Mirna na Goriškem pozdravi shod v imenu mirnskega delavstva. Nato poroča o izobrazbi po delavskih društvi. Razprave se udeležijo Moškerc in Čebulj. Shod sklene sledečo resolucijo:

»Vseslovenski delavski shod povdarja na vso moč potrebo delavske izobrazbe. V ta namen zahteva:

1. V vseh krajih, kjer so večja industrijska podjetja, naj se osnujejo zimske večerne šole, dostopne brezplačno delavcem in delavkam po zgledu danskih ljudskih visokih šol.

2. V delavskih organizacijah naj se goji izobrazba tako-le:

a) z dobro urejenimi knjižnicami in bravnici;

b) s predavanji, ki naj jih ima vsako delavsko društvo vsaj vsak mesec po eno;

c) z rednimi sestanki, omejenimi na povabljeni goste, pri katerih naj bodo: a) poročila o političnih dogodkih, b) poročila o novih književnih proizvodih. Poročevalci naj se pri vsakem sestanku naprej določijo. Po vsakem poročilu razgovor;

e) s socialnimi in drugimi izobraževalnimi kurzi (iz računstva, jezikov, knjigovodstva, stenografije, zemljepisja, risanja itd.)

### Vseslovenski delavski izvrševalni odbor.

Poroča tovariš Jernej Urbar (Ljubljana), stavljen resolucijo priporoča tovariš Jožef Gostinčar. Shod sklene sledečo resolucijo:



»Vseslovenski krščansko-socialni delavski shod na Preski dne 1. julija 1906 sklene ustanoviti delavski izvrševalni odbor, ki naj sestoji najmanj iz 12 članov, kojih šest stanuje v Ljubljani ali nje bližini.

Izvrševalnega odbora naloga bodi: Izpodbijati posamna društva k rednemu in resnemu delovanju, ustanavljati po možnosti nove organizacije (društva), paziti na vse javne, delavstva se tikajoče dogodke in dati pravočasno navodila celotni organizaciji za enotno postopanje v važnih zadevah. — Sklepčen je izvrševalni odbor, ako so bili vsi člani pravočasno povabljeni k seji in se iste poleg predsednika oziroma namestnika udeležijo vsaj trije člani. Sklepa se po večini glasov. Sklepi so obvezni za vso organizacijo. V notranje samoupravno delovanje posamnih društev se izvrševalni odbor nima vtikati. — Izvrševalni odbor preskrbuje na zahtevo posamnih društev tudi govornike. Stroški poslovanja izvrševalnega odbora se pokrivajo iz prostovoljnih doneskov društvenih posamnih društev. Potne stroške govornikom plačujejo društva sama. — Doba mandatov traja eno leto, voliti je torej izvrševalni odbor na vsakoletnem krščansko-socialnem delavskem shodu, kateremu je izvrševalni odbor odgovoren za svoje delovanje.

#### Starostna preskrba.

Tovariš Čatar predlaga: »Ker je zavarovanje delavcev za slučaje starosti in onemoglosti nujno, pozivljamo današnji vseslovenski krščansko-socialni delavski shod v Preski osrednjo vladu, da pospeši zakonito ureditev zavarovanja delavcev za slučaje starosti in onemoglosti.« Obvelja soglasno.

#### Bratovski skladnice.

Tovariš Peter Rupnik (Idrija) predlaga: »Vseslovenski delavski shod izjavlja, da je preosnova bratovskih skladnic nujna skupna delavska zahteva. Popolno se da izvršiti le, če se zavarovanje vseh delavcev, ki spadajo pod rudarski zakon, priklapi splošnim delavskim zavarovalnicam. Zahtevamo pa takoj:

- a) naj se napravi več vrst za provizijo;
  - b) naj se zavarovanje proti nezgodam posebej osnuje;
  - c) naj se tudi delavke priklapijo polno upravičenim članom bratovskih skladnic.«
- Se odobri. Debate se udeležita tovariš Čebulj in dr. Krek.

#### Obrotno nadzorstvo.

Tovariš Jožef Gostinčar predlaga: Ker je sedanji obrtni zakon nepopoln, delavsko varstvo pomanjkljivo, obrtno nadzorstvo brez prave moči, je treba misliti delavstvu na samoobrambo. Razne šikane, nevarnosti, nesreče in krivice pri delu in plači, vse to so stvari, ki so za delavstvo velevažnega pomena. Zato se izrekla današnji vseslovenski krščansko-socialni delavski shod v Preski, da se v naši organizaciji ustanovi samostojno »obrotno nadzorstvo«, na ta način, da se po delovršbah pazi na vse nezakonitosti, bodisi glede na ravnanje z delavci, kakor tudi na varnostne naprave in delavni čas. Vsak nered naj se prijavi kompetentni oblasti, delavskemu listu »Naša moč«, ali pa izvrševalnemu odboru, ki naj ukrene vse potrebno, da se nered odpravi.

Dr. Krek naglašja, da tega predloga niso spravili delavci sami na dan. Zanj prevzame sam vso odgovornost. Pri glasovanju obvelja soglasno.

#### Volilna reforma.

Tovariš Jožef Gostinčar predlaga: Volilna reforma je dobro vsacega državljanja. Zato smatra današnji vseslovenski krščansko-socialni delavski shod v Preski, da je vsako zavlačevanje zakona o splošni in enaki volilni pravici zločin na pravice državljanov. Vsak poizkus preprečiti volilno reformo, je pa rop. Vsakemu teh hudodelstev se bode krščansko-socialno delavstvo po slovenskih deželah z vsemi najstrožjimi sredstvi uprlo. Organizacija se pozivljamo, preskrbeti vse potrebno za resen odpor, če bode potreben.

Dr. Krek povdarja: Z vso odločnostjo zastopam stališče splošne, enake, direktne in tajne volilne pravice. Mi nismo nastopali zanj šele takrat, ko sta cesar in Gausch nastopila zanj. Bili smo zanj že prej. To je demokratsko, ljudsko in delavsko stališče. Če tudi ni v podrobnostih načrt volilne preosnove marsikomu všeč, je vendar boljši, nego sedanja volilna krivica. Kurije se morajo odpraviti, to je glavno, drugo je postranska stvar. Princip privilegijev mora pasti. Nikakor in na noben način se ne sme protiviti volilni reformi, kdor stoji na delavskem in demokratičnem stališču. (Dolgotrajno ploskanje in živjo klici.) Resolucija obvelja soglasno.

#### Trgovinski in drugi uslužbenci.

Poroča Ignacij Zaman (Ljubljana). Opisuje brezpravno stanje trgovskih in drugih uslužbencev. Sklene se:

Delavsko varstvo se iztegni v polni meri tudi na trgovske in druge uslužbenke.

#### »Naša Moč.«

Tov. Gostinčar v daljšem govoru opisuje važnost samostojnega delavskega glasila.

#### Predlaga:

Shod priporoča vsem delavskim društvam, naj poizkušajo za vse svoje člane izvesti obligatorično naročitev delavskega glasila »Naša Moč«. Resolucija se sprejme.

Moškerc v daljšem govoru pojasni percentualno, koliko imajo delavci lista po posameznih krajih. Govori o dopisnikih in o smeri lista. Želi, naj bi se list povečal, kar je mogoče pri sedanji naročnini pri primerno višjem številu naročnikov, da zamore list ustreči vsem stavljanim željam. Priporoča, naj društva sku-

pno naročajo list. Razprave se udeležijo: Iv. N. Gostinčar, Jeriha, Čebul in dr. Krek, ki naglašja, da delata uredništvo in upravnništvo popolnoma brezplačno.

#### Protest.

Vseslovenski kršč. soc. delavski shod v Preski dne 1. julija 1906, protestuje najodločnejše proti poskusu vlekapitalističnih podjetnikov, postavljati, za svoje zboljšanje se boreče delavstvo — pod kap.

Visoka vlada se pozivljamo, take javnemu miru, redu in delavskim težnjam nevarne poskuse, energično preprečiti.

Delavstvo pa naj se potom dobre organizacije, pripravi na odločen odpor. Obvelja soglasno.

#### Proti alkoholu.

Poroča Josipina Erženova.

Vsako delavsko društvo naj ima vsaj vsako leto enkrat predavanje o alkoholnem vprašanju. Skrbi naj se, da so delavstvu na razpolago knjige in knjižnice tiče se tega vprašanja zlasti »Piščalka«.

Pozivljamo delavske žene in dekleta naj pridobivajo članov društvu »Abstinent.«

Obvelja soglasno.

Tov. Čebul predlaga, naj se vrši tretji vseslovenski shod na Jesenicah. Kopač pa predlaga v imenu goriškega delavstva, naj bi bil vseslovenski delavski shod v Gorici. — Sklene se: III. vseslovenski shod se vrši v Gorici prihodnje leto.

Dr. Krek sklene zborovanje z željo:

Ne markirajmo samo z resolucijami delavskega gibanja, ampak tudi delajmo. Danes sklenjene resolucije bodo obtožnice delavske organizacije, ki jih ne bodo izvršile. Kar smo sklenili, izvršimo. Praznih shodov je bilo že veliko, Bog daj, da bi ne bil prazen drugi vseslovenski delavski shod.

#### Blagoslovljanje »Društvenega doma«.

Po petih litanijah blagoslovi dr. Krek z asistenco »Društveni dom«. Po blagoslovljenju govori o delav. in krščanstvu. Človek in delavec ž njim je več vreden, kakor vsa druga zemlja. Krivično je, če postane razumne bitje suženj mrtve stvari. Enakost je podana šele po krščanstvu. Katoliški cerkev po svoji organizaciji prekvaša s svojim vzgledom lastne samopomoči ljudske organizacije. — Po blagoslovljenju so priredila društva izprevod. Lep je bil pogled na to resno vojsko slovenskega ljudstva s svojimi bojnimi znamenji razvitimi zastavami. Mengiška godba je izborna svirala.

#### Ljudska veselica.

Na velikem dvorišču »Društvenega Doma« se je razvila nato ljudska veselica. Vrlo so prepevali domači pevci in pevke, dobro je svirala Mengiška godba in jeseniški tamburaši. Za stoloravnatelj je bil izvoljen dr. Krek. Da ni manjkalo govorov, je umevno. Saj naša ljudska organizacija druži vedno pouk z zabavo. Govoril so Klopčič (Železniki), Jeraj, Moškerc, Erman, (Št. Vid), Gostinčar Jožef in Ignacij Zaman. Veliko je bilo navdušenja, ko so se prečitale brzojavke, med njimi ona dr. Šusteršiča, ki se je moral odpeljati na Dunaj zaradi volilne preosnove.

Bil je pravi praznik dela. Upamo, da uspeh ne izostane. Bili so na shodu delavci, ki so delali prejšnjo noč in morali ponoči zopet na delo, a so vstrajali cel čas. Sklicatelji niso hoteli namenoma vprizoriti z ozirom na tretji slov. katol. shod tako obširne podrobnosti agitacije, kakor za prvi. Vendar je bila udeležba jako obilna. Čast udeležencem, čast tudi ljudski organizaciji na Preski, ki si je zgradila tako lep dom!

#### PROGRAM RUSKIH REVOLUCIO-NARJEV.

Ruski revolucionarji so prepričani, da bo na Ruskem se tekom tega leta razglašena republika. K temu je seveda potrebno, da se jim pridruži vse vojaštvo, o čemur so revolucionarja docela prepričani. Sami pravijo o tem sledeče: »Ako se dobro premisli, je razvidno, da je vojaštvo revolucionarno, a se do zdaj ne more smatrati kot zaveznik revolucije, ker je disciplina prestroga. Šele čez tri do štiri mesece postane tudi vojaštvo docela revolucionarno, kar se godi že s tem, da se upotrebijo vojak za dušenje revolucije. Pozneje se zvežejo tesno z revolucionarji. Že zdaj mora vojaška sodnija soditi cele vojaške oddelke zaradi neposlušnosti pri napravljanju miru. Med garnizijskimi konjiki služi mnogo Letov. Ti se nam pridružijo, ko bo revolucija dosegla prvi uspeh. Isto se zgodi z mitralješko divizijo, kjer služi mnogo Malorusov. A danes še ne moremo računati na vojsko.«

Revolucionarni voditelji mislijo, da tudi novo parlamentarno ministrstvo (iz članov konstitucionalno-demokratske stranke) ne bi moglo rešiti carizma. Za idejo revolucije so, dajo, da je vse eno, če zboruje duma dalje, ali je razpuščena ali odgoda. Diktatura bi mogla eventualno začasno odgoditi revolucijo, a ne za dolgo. Prepričani o svoji bodoči zmagi pripravljajo organizacijo svoje vlade že danes. V treh mesecih mislijo, da bi jim bilo mogoče urediti popolno administrativno organizacijo. Da bi revolucija bolj napredovala, priredili bodo na več krajih nemire; to zlasti zato, da demoralizirajo vojaštvo. Usoden boj nastane po njihovih mislih za kakega pol meseca. Kraj, kjer nastane upor, še ni določen. A ta upor bo znak, da je čas za vse druge upore po drugih krajih. Tako bi bilo naenkrat vse na nogah in zmešnjava tem večja.

#### DOGODKI NA RUSKEM.

V Odesi so prenapolnjeni vsi hoteli. Šlaheta se boji poljedelskih nemirov in beži v mesto.

V Galac je došlo mnogo judovskih rodbin

iz Besarabije in Južne Rusije, ker se boje, da nastanejo protijudovski izgredi. Ruska parobrodna družba je pričela zopet voziti med Odeso in Aleksandrijo. Stavkujoče mornarje so nadomestili z vojniki. Po tujih pristaniščih najemajo nizozemske mornarje.

Iz Varšave poročajo, da so dobili zastrupljeno limonado in sirup, s čemer so baje nameravali nahujskati prebivalstvo proti judom.

V Poltavi je bila ukradena podoba »Matere božje«. Judje se boje, da je to znamenje, naj bi jih začeli preganjati. Ljudstvo je razburjeno.

V Moskvi so zaprli veliko oseb. Ponoči so preiskali stanovanja onih, o katerih so slutili, da pripadajo organizaciji, ki izvaja oborožene napade. Policija je odkrila laboratorij bomb in zalogo orožja. Sedanjega mestnega glavarja v Peterburgu generala Launitza namesti moskovski mestni glavar Reinbot. Judom ne dovolijo, da bi vstopili v službo na železnicah. V kopilovskem rudniku je ukradenih enajst funtov dinamita.

Uradnike v carjevi palači so odpustili, ker so dobili v carjevi pisarni revolucionarne spise in proklamacije, ne da bi dobili storilce. Odpustiti nameravajo še več dostojanstvenikov. Preiskavo vodi general Trepov sam. Upravne oblasti so prepovedale vsem peterburškim tiskarnam staviti glasila demokratične ustavne stranke. Zagrozili so, da zapro vsako tiskarno, ki bi tiskala list »Duma«, ki je zato prenehal. »Perolem«, glasilo centruma gosudarstvene dume napada generala Rennenkampfa, češ da ni pošten ker je baje razpolagal z vojaškim denarjem, kakor da je njegova last. Pred bitko pri Sandepu je obiskal general Dembur-Muznizki Rennenkampfa, da preišče blagajne, ker je general Rennenkampf poneverjal. Na Rennenkampfovo srečo sta bitki pri Sandepu in katastrofa pri Mukdenu izbrisali sledove njegovega gospodarstva. On tudi ni podal nikakih računov, kako je upravljal denar Miščenkovega oddelka.

#### UPORI V RUSKI ARMADI.

V ruski armadi je nevarno gibanje. Pretekli teden nas je najbolj presenetila vest o uporih ruske garde in sicer o uporih bataljona, ki je nosil doslej ponosno ime »batalijon Nj. Veličanstva«. Kako resen je bil upor v Preobraženskem polku, dokazuje dejstvo, da so morali iz Peterburga priti grenadiri, ulanci, strelci in cela artiljerijska brigada, da so razorožili uporni bataljon in ga spravili proč iz sedanjega cesarjeve rezidence. Žalostno znamenje za monarhizem v Rusiji je, da se upirajo že oni oddelki ruske armade, ki so bili doslej najtrdnješa zaslomba carjeva.

V soboto zvečer nam je došla brzojavka, da so knez Trubeckoj in knez Obolenski in adjutant Mazurov in 80 vojakov radi upora v gardi izgnani.

V Helsingforsu se je uprla artiljerija. Uporniki so ustrelili dva častnika in zaprli 11 častnikov.

V Kronstatu je bil včeraj aretiran neki učitelj artiljerijske šole.

Shod organizacije v Odesi je sklenil svoje zahteve poslati naravnost dumi.

V Kazanu narašča upor; v Rostovu sta se uprla dva kazaška polka.

V Varšavi je bila na polkovnika Muradowa vržena bomba. Polkovnik je lahko ranjen.

Iz Kostrome poročajo, da se je stotnija vojakov branila streljati na stavkujoče delavce. Vojaska oblast je poslala drugo stotnijo, ki je tudi odrekla pokorščino. Tretja stotnija je med potjo svojega poveljnika odstavila.

V Varšavi se je pričela obravnava proti 20 vojakom radi ustanovitve revolucionarne organizacije. Na obtožni klopi sede trije častniki. Obtožene so tudi štiri ženske. Ena obtoženka ima pri sebi štiri mesece starega otroka. Sorodniki so obtoženo klop okrasili s cvetlicami. V Vladikavkazu so uporni vojniki častnika Bajkovskega raztrgali na kosce, ker je ustrelil nekega vojaka.

Med vojaštvom v Jelisavetpolu in Porti je nastal upor.

Velike vojaške vaje v Rusiji so odpovedane. Orožniška straža v Krasnem selu je pomnožena.

Danes dopoldne smo dobili poročilo: Vladikavkaška 18. vzhodno-sibirski baterija je odvedena v trdnjavo Kars. Na častniško kazino se je dvakrat ustrelilo.

Koncem meseca julija so napovedane velike vojaške vaje visljske mornarice, ki se jih udeležijo tudi car Nikolaj nakar odpotuje v Darmstadt.

V Batumu se trdnjavsko topništvo še ni udalo. Danes poteče upornikom dani rok. Zaradi pettedenske mornariške stavke počiva plovlba ob Črnem morju. Po mestu more in ropajo.

#### MUROMCEVA IZJAVA.

Peterburg, 1. julija. Predsednik ruske gosudarstvene dume Muromcev je izjavil, da ne more prevzeti sestave ministrstva, ker nima večine in ker je nemogoče, da se pogaja v kompromisu z ostalimi strankami.

#### ZAPLENJENE BOMBE IN PATRONI.

Kijev, 1. julija. V Kijevu so zasledili tovarno bomb. Zaprli so 9 oseb. Na Štefanovi cesti so za zaplenili v neki gostilni 1500 nabitih patronov. Gostilničarja so zaprli.

#### JUDOVSKO KLANJE V BJALOSTOKU.

Peterburg, 2. julija. Na zatožno klop prideta 2 komisarjev in 15 policistov. Dolže jih da so trpeli in se deloma udeleževali judovskega klanja. Dumni člani napadajo vlado, ker se je udeležilo veliko policistov judovskega klanja.

#### POGROM KAZANSKIM JUDOM IN INTE-LIGENCI.

Peterburg, 2. julija. Na pogrom proti judom in inteligenci hujskajo javno v Ka-

zanu. Uradno poročajo, da je napovedan pogrom dne 26. julija pravoslavnega koledarja.

#### IZPREMEMBA V RUSKI VLADI.

Peterburg, 1. julija. Vsak čas pričakujejo, da odstopi Goremykin. Upajo, da sestavijo novo vlado, v kateri bi bili ministri tudi člani dume. Liberalci so poslali k carju odposlaništvo, ki je priporočalo parlamentarno vlado. Pod predsedstvom bivšega ministra Jermolova je izjavila večina centra nezaupnico Goremykinovemu ministerstvu.

#### JUDOVSKI SOVRAŽNIKI PRED SODIŠČEM.

Peterburg, 1. julija. V Jalti so končali v soboto razpravo proti osebam, ki so preganjali meseca marca Jude. Obtoženih je bilo 74 oseb, oprostil so 27 obtožencev, ostali so bili obsojeni od 2 do 6 mesecev ječe.

#### POSESTVA BIVŠEGA RUSKEGA MINISTERSKEGA PREDSEDNIKA SVJATOPOLK MIRSKEGA OPLENJENA.

Peterburg, 1. julija. Kmetje so oplenili v oreški okolici posestva bivšega ruskega ministerskega predsednika Svajotopolka Mirskega. Na Mirskega posestva so odposlali kazake.

#### BOJI OB ČRNOGORSKO-TURŠKI MEJI.

Dne 28. m. m. so streljali turški vojniki in Arnavti iz utrdb Pepič na črnogorsko stražo pri Veliki Dne 29. m. m. so zopet streljali na Črnogorce in ustrelili enega Črnogorca. Včeraj so streljali na Črnogorce iz utrdb Čakovel. Ustreljena sta bila dva črnogorska vojaka. Črnogorskim vojakom je ukazano, da ne odgovarjajo s strelji. Cetinjska vlada je uveljavila pri Turčiji odločen ugovor.

#### IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

»Poljska korespondenca« poroča, da želi poljsko kolo, naj zaradi velike vročine s 15. julijem t. l. zaključijo državnozbornsko zasedanje. Po najnovejših poročilih pa bo zborovala zbornica do konca julija. Med tem reši odsek predloga o volilni preosnovi. Pričetkom septembra prično zopet zasedanja. Oktobra zborujejo delegacije v Budimpešti.

#### VOLILNA PREOSNOVA.

»Politika« zaradi moravskih mandatov pričakuje, da bo boj hud. Upa pa, da se sedanji državni zbor reši volilno preosnovo. Bolj ko kedaj vplivajo intenzivno na rešitev višji vplivi.

#### GOSPOSKA ZBORNICA.

Gosposka zbornica je rešila v svoji sobotni seji začasni proračun in trgovsko politični pooblastilni zakon. Izvršili so tudi več nadomestnih volitev in izvolili enega člana v kvotno deputacijo.

#### OGRSKA DELEGACIJA

je odobrila v tretjem branju armadni proračun.

#### ANARHISTI ZASLEDUJEJO ŠPANSKO KRALJEVO DVOJICO.

Španska policija je zasledovala v Sagra-niskem gorovju nekega moža, ki so ga videli že večkrat v krajih, kamor namerava potovati kraljeva dvojica. Baje je francoski anarhist. Prijeli so pa v Sagranju nekega Federica Aquilafuenta, pri katerem so dobili veliko šifriranih pisem. Kralj in kraljica nista v soboto zjutraj obiskala Paulanskega samostana, kar sta nameravala.

#### Koroške novice.

k Predrznost celovškega župana. V soboto je celovski župan Neuner slovesno prisegel. V svojem govoru je pozval vlado, naj bi se na Koroškem v uradnem poslovanju usilil jezik, »ki na Koroškem nima pomena!« in ki hoče celo Celovcu pritisniti znak dvojezičnosti. Celovski župan ni samo jako dvorzen, ampak tudi jako neveden človek, sicer bi se spominjal, da celo njegova stranka pri volitvah v okolici agitira s slovenskimi oklici.

k V pokoj je stopil č. g. Matija Nesler, v Galiciji.

k Razpisana je župnija Galicija do 3. avgusta t. l.

k Vseh birmancev je bilo letos v krški škofiji 8398 in sicer 4183 dečkov in 4215 deklic.

k Stavkati hočejo delavci na novi progli Svetnavas-Borovlje.

k Štiridesetletno mašništvo obhajajo letos č. g. Bilek I., župnik v Meiseldingu, Müller Anton, stolni školasnik v Celovcu, Richter Anton, dekan v Trgu, Urabl Franc, župnik v Bergu, Waldner Anton, župnik v Reichenfelsu, in Wappis Ferdinand, ravnatelj »Marijanišča« in »Jožefove družbe« v Celovcu.

k Patent na blamaže ima znani vsenemški hujskač gimnazijski profesor dr. Angerer. Pred kratkim je govoril zopet na Zgornjem Koroškem v Knezovem, kjer je čenčal razne zgodovinske laži o buli »Unam sanctam« in druge neresnice. Nemškemu profesorju so tudi blamaže dovoljene, da je haila.

k Silno vročino imamo zadnji čas na Koroškem. Po mrzlem in deževnem vremenu, ki je precej zadržalo rast, imamo sedaj celo v senci 27 stopinj R.

k Mašniško posvečevanje bo letos dne 19. julija. Posvečeni bodo iz četrtega leta štirje gg. bogoslovci; vsi so Nemci; iz tretjega leta bo posvečenih pet gg. bogoslovcev; Slovenci so trije in sicer: Benetek Anton iz Griž pri Celju, Hafner Ulrik iz Krčanj pri Velikovicu in Tajnko Rok iz Prevali.

k Primicije. Izmed devetih č. g. novomašnikov bodo primicirali Slovenci in sicer: Benetek Anton dne 5. avgusta v Grižah pri Celju, pridiguje č. g. Fr. Ogradi, opat v Celju; Hafner Ulrik dne 22. julija na Krčanjah; pri-



diguje č. g. J. Kindelman, župnik v Gr. Kloštru, in Tojnik Rok dne 22. julija v Prevaljah, pridiguje č. g. Iv. Hornböck, kapelan v Pliberku.

**Od plesa v večnost.** Na sv. Petra in Pavla dan je bilo živahno in veselo življenje v St. Petru pri Celovcu. Kuharica Ana Stanja, katera je bila uslužbena pri nekem ključavničarskem mojstru v Celovcu, se ni mogla nikdar dosti naplesati in nagugati, ter se je, akoravno že utrujena, še vedno po plešišču vrtela ali se pa na gugalnicah gugala. Nakrat ji je postalo slabo, tako, da je morala gugalnico zapustiti, pa se je takoj zgrudila in kmalu potem je umrla. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri St. Petru. Zadelo jo je srčna kap.

**Znani hotel Grömmner** v Celovcu je prevzel g. Lorenc Penk, kateri je bil poprej nadnatakar v kolodvorski restavraciji v Glinski vasi.

**Trideset let cerkovnik.** Cerkovnik Janez Kratzer, je l. t. m. obhajal tridesetletnico, odkar neprenehoma slušuje pri mestni farni cerkvi sv. Egidija v Celovcu. Imenovan je služil tudi 12 let pri vojaki, ter se je udeležil bojev leta 1859. in 1866 na Laškem.

**Zadnja vožnja in nje posledice.** 24. maja l. t. proti večeru se je peljal pl. Gutmannsthal iz Celovca s gospodično pl. Burger z avtomobilom na sprehod. Izven celovca se je gospodični pl. Burger krilo med kolesa tako zapletlo, da je bila iz avtomobila vržena ter je mrtva obležala. Zdaj je pa bil pl. Gutmannsthal radi prehitre vožnje, ker je namreč po storjeni nesreči v Celovcu in nazaj na kraj nesreče prehitro vozil, obsojen na 160 kron globe in poravnano sodnih stroškov. Da bi bil radi nesreče kaj on kriv, se mu ni moglo dokazati.

## Knjževnost in umetnost.

**Odlikovanje.** G. Jos. Proháčka, virtuos in skladatelj v Ljubljani je dobil od »Česke Akademije cesarja Franca Jožefa I., za znanstvo, leposlovje in umetnost v Pragi« to leto razpisani umetniški popolni štipendij 400 K za svoje novo delo »Sonata za violoncelo in klavir.«

## Dnevne novice.

**Slovensko katoliško izobraževalno društvo bodo v Trstu ustanovili** Prihodnjo nedeljo dne 8. julija. Tržaški »Novi List« prinaša na prvi strani lista navdušen poziv. Novemu prepotrebemu društvu krepak napredek!

**Sokoli — hrastarji.** Ponosni slovanski tič sokol je včeraj najbrže tako omahoval v Šiški zaradi alkohola, da je obupno zagrabil za — **hrastovo vejico.** Kot darila pri streljanju so namreč dajali od nekega nemškega puščarja kupljena nemška znamenja s hrastovim listjem. Sokol — all heil!

**Konfuzna stranka — konfuzna mladina** To se lahko trdi o dr. Tavčarjevi stranki. Pred namo leži oklic svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na Dunaju, v katerem to društvo vabi mladino v svoj krog na ta način da ogorčeno protestira proti očitanjem, da je to nekaka družba samih ateistov, frakarjev, sabljačev in pijancev — torej jako omahljiva falanga — ter skuša ta očitanja ovreči s tem, da se bori »proti klerikalcem«, proti duhovnikom, katere uljudno imenujejo »hlapce rimskega papeža«. Seveda so med to družbo mnogi, ki so kakor svoj čas dr. Tavčar in »Narodov« Pustoslemšek od teh »hlapcev« radi sprejemali dobre, da niso poginili lakote. Oklic kaže zopet silno omejeno obzorje »Savanov«, ki ne vidijo, kakor dr. Tavčar, drugega nego »smrdljiv klerikalizem«, ter še govore o »nevednosti našega ljudstva«. Človek se ob takih izbruhih neolikih in nevednih mladičev mora smehljati, ako primerja krepko in vspešno izobraževalno delo naših mož širom slovenske domovine s takimi otroškimi čenčarijami. Saj danes vsaka iniciativa resnega ljudskega dela prihaja iz naših vrst. Naj ne nazivajo več svojega društva s ponosnim imenom Sava; pristnejše ime za propagiranje gnjilega liberalizma je »Gnojnica«.

**Imenovanja na srednjih šolah.** G. I. Macher pride za učiteljska na II. drž. gimnazijo, za prave učitelje so imenovani supletti gg. Jožef Mazi in dr. Andrej Puschnigg na ljubljanski realki, dr. Ivan Šleibinger za drž. gimnazijo v Novem Mestu.

**Imenovanja na c. kr. drž. železnici.** G. asistentu Fran Zemlja in Rihard Negovetič, prometna uradnika na tukajšnjem državnem kolodvoru, sta pomaknjena iz 10. v 9. činovni razred in imenovana adjunkti, oba izvanredno.

**Slovesna otvoritev železniške proge Trst-Gorica** je definitivno določena na 17. t. m.

**Gospodarska bodočnost Hrvaške.** Pod tem naslovom piše »Obzor« med drugim sledeče: »Ne koristi dandanes samo govoriti, ampak treba je na vso moč delati za doseg realnih uspehov, med katerimi igra eno najvažnejših gospodarskih ulog kreacija **posebnega državnega železniškega ravnateljstva za vse**

**hrvaško-slavonske proge v Zagrebu.** No s tem ni vse doseženo. Treba se je odločno pogajati za daljše železniške zveze. Tako so n. pr. zveze z Bosno neobhodno potrebne. V prvi vrsti je treba zgraditi progo Banjaluka-Jajce, potem liško-dalmatinsko železnico, ki naj bi spajala Dalmacijo in celo Primorje s Hrvaško. Nadalje je potrebna železniška zveza z **Štajersko preko Krapiše in s Kranjsko preko Metlike.** Vse to je treba, da je konstantno na listini naših prometnih zahtev, za katere se bomo tako dolgo potegovali, da jih dosežemo.

**Klofáč in dr. Šusteršič o frančiškanih.** Kakor smo že poročali, se je Klofáč nekaj obregnil ob bosenske frančiškane in ga je dr. Šusteršič zavrnil, da so frančiškani pravzaprav še najbolje, kar ima Avstrija v Bosni. »Čech« pripominja k temu: »Klofáč je najmanj ležeče na interesih Avstrije na Balkanu, odkod izvirajo njegove zbadljive besede proti zaslužnim pionirjem Avstrije? Morda je v tem tudi troha osebnega maščevanja, ki izvira iz tistega časa, ko je pan Klofáč nosil še — redovno haljo duhovnih sinov sv. Frančiška. — O, pane Klofáč — torej tudi vi ste že ječli iz klerikalne skled? Podajte si roke, vsi največji gromovniki »klerikalizma«!

**Kava »Družbe sv. Cirila in Metoda«.** Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani opozarja, da je od 1. julija t. l. naprej edina **založnica kavinskih izdelkov v korist naše družbe le tvrdka »Ivan Perdan v Ljubljani.«** Tvrdka Perdan je po naši družbi znana postala vesoljnemu Slovenstvu. Postala pa je ob enem tudi naša dobrotnica. Tudi to dobro vé naš narod. Perdanova kava je najboljša in konkurira z vsemi drugimi izdelki te vrste. Zunanja oprema te nove »družbine kave« je umetniška in ob enem poučna. Na nje ovitkih vidite naša družbina šolska poslopja v Trstu, v Velikovcu, na Muti in na Savi. Slovenke, **kupujte odslej le to novo družbino kavo.** Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

**Železniški uradniki.** — Uradniki sekcije za vzdrževanje nove proge so imenovani trije Nemci, en Čeh!

**Dvorazrednica na Škofelji.** V veliko nevoljo davkoplačevalcev je V. Ogorelec na lastno pest izposloval od vlade komisijonelní ogled za zidanje in ustanovitev nove šole. Vlada je poslala komisijo 28. junija — sredi košnje — ko je kmetu vsaka ura draga. Kljub temu pa se je zavedno ljudstvo odtrgalo od dela ter ogorčeno protestiralo proti vladno-Ogorelčevi nameri. Zbrani so bili, četudi jih vlada ni upala vabiti, domala vsi posestniki obširne laniške soseske, ter glasno povedali vladi, da ne rabijo nove šole, ki naj bo od stare komaj tri kilometre oddaljena. Ogorelcu so pa celo naložili prijatelji povedati, naj drugič nikar ne nastopa v njihovem imenu, če se hoče ubraniti dolgega nosu. Slavna vlada naj si vendar že enkrat zapomni, da glasnega samega liberalca ni ljudski glas.

**Ognjegasci za parado.** Stara resnica je, da so goriški ognjegasci na svojem mestu le v paradi; zlasti še, odkar imajo uniforme, prirojene po vzorcu laške artiljerije. V soboto je gorelo v Gorici v ulici Morelli pri Zuhonijcu. Pol Gorice se je zbralo pred goriščem. — o ognjegascih ne duha ne sluha. Dogodil se je kričeč slučaj, da je plamen že podrl streho in švilgal v zrak, velika nevarnost je bila za celo sosesko. Prebivalci so upili, matere jokale, vse je bilo zbegano, ali ognjegasci od nikoder! In v ulici Morelli 50 korakov proč od prostorov, kjer je nastanjeno ognjegasno društvo, kjer je ognjegasna straža; 50 korakov proč so počivali v miru vozovi ognjegasnega društva, na kraju nesreče pa je gorelo in pretlo že sosedom. Ko so se slednjič privlekli ognjegasci, je voda iz cevi drla na dvorišče ne pa na ogenj. Dr. Pontoni, ki ima v bližini svoj hlev, je konstatiral v pričo mestnih državnih redarjev da ena cev na sedmih mestih pušča vodo, ki je švilgnila v debelih curkih na vse strani, na ogenj pa so padale redke kapljice. Niti zračne lestve niso imele, ampak spuščali so vodo v luknjice ob strehi, kakor bi streljali od daleč. Tako je ogenj lahko hitro uničil streho, ki je padala v notranjost, in le tako se je mogel zgoditi nečuten škandal za Gorico, da je pogorelo poslopje sredi mesta 150 korakov od prostorov gasilnega društva. Povsodi drugodi bi bili pogasili v najkrajše mogočem času. Škode je 15.000 K.

**Vihar okoli Domžal.** Iz Domžal se nam piše z dne 30. junija: Danes okoli 11. ure dopoldne je prišla nevihta s hudim nalivom, malo pomešanim z drobnimi točo. Vihar je bil tako silovit, da je pri več hišah razdril streho, v študi je podrl več kozolcev, v Jaršah je na kolodvoru sprožil dva vozova, katera sta v divjem diru drvila proti Domžalam. Na prelazu je vozil hlapec gospoda Gregorja iz Mengša z enim konjem, kar vozova z veliko silo vržeta hlapca v stran in mu podplate od črevljev odtrgata. Nezvestnega so dobili ljudje ležati ob cesti; konj, kateri je bil vprežen v voz, je bil takoj mrtev. S tem sta bila pa tudi železniška vozova ustavljena, da nista dirjala naprej. Prvo zdravniško pomoč je dal hlapcu gospod dr. Pintar iz Kamnika. Gospod Gregor ima tudi precejšnjo škodo. Žito je vihar hudo vrgel. Škoda je znatna.

**Strela v zvoniku.** V noči od 29. na 30. junija je strela udarila v zvonik župne cerkve v Sv. Križu pri Kostanjevici ter ga silno poškodovala. Bil je že prej vsled raznih večjih in manjših potresnih sunkov zadnjega leta zelo razkopan. Strela ga je razdejala tako, da ga bo skoro gotovo treba do tal podreti.

**Samoumori v Trstu.** V Trstu se je zastupila 80letna gospa Santa Fabbro. V temnem stanovanju v ulici Lazzaretto Vecchio se je pa zadušila z ogljikom 50letni Josip Pellegrini, ki je živel ločen od svoje žene in je trpel na neozdravljivi bolezni.

**Trije slučaj solničnarice** so se že zdaj pripetili v Trstu. Oboleli so finančni stražnik Vincenc Fuchs, ki je v hudi vročini imel deset ur inspekcijo, voznik Miha Mungar, ker je dolgo spal na solncu in naposled neki Schweiger, ki je šel zaradi zdravja na solnično kopel. Stvar je imela nasproten uspeh.

**Reški guverner in hrvaška trobojnica.** O dohodu novega guvernerja na Reko poročajo: Na parobrodu »Patra« je vihrala hrvaška trobojnica. A ko je stopil nanj guverner, da se odpelje na izlet v Baker, so hrvaško zastavo takoj odstranili in pustili na parobrodu samo mažarsko. To je znak, da Mažari nimajo samo Reke za mažarsko, ampak tudi ostalo hrvaško primorje. Tako se godi v dobi hrvaško mažarskega pobratinstva.

**Posestniki onih krajev,** koder se bodo letos vršile poletne vojaške vaje, se opozarjajo, da naj poravnajo poljske ali gozdne škode po izvršeni vojaški vaji takoj zahtevajo pri dotičnem častniku, kateri večinoma po vsakej vaji s kakim jezdecem, opremljenem z belo zastavo, pohojene dele parcel obhodi in pregleduje. Na poznejše pritožbe in odškodninski zahteve se vojaška oblast le malo ozira. Prezreti se ne smejo oklici občinskih uradov, kateri napovedo dan in kraj cenitve škode, kakor tudi sestavo cenilne komisije. K cenitvi naj vsak prizadeti gospodar osebno pride, da lahko tudi sam storjeno škodo ceni oziroma se podcenitve obvaruje.

**Turistovski hišo v Bistrici pri Kamniku** je vzel v najem neki Jerinešek iz Strani. Želimo, da bi novi najemnik (prejšnji je bil Uršič) prav dobro stregel izletnikom in turistom.

**Tirjati je prišel France Arh,** delavec na Savi, kovača Viktorja Plahulo za neko mezdo. Ko mu je pa ta rekel v kovačiji naj malo počaka, je to Arha tako vjezilo, da ga je klofnil na tla vrgel. Pri tem je Plahuta priletel ob kamnitno podlago nakovala in si zlomil rebro. Arh bo zato jezo sedel pol leta v ječi.

**Župan občine Podgrad v Istri v sodni preiskavi zaradi goljufije in poneverjenja.** — Proti županu podgrajske občine, Ivanu Dekle, se je uvela minole dni sodna preiskava zaradi goljufije in poneverjenja. Ko je prišel te dni popoblaščenec okr. glavarstva v Podgrad, da bi prevzel županstvene posle ni našel tam niti župana niti občinskega tajnika. — **Istrsko planinsko društvo.** — V Pazinu ustanove podružnico slovenskega planinskega društva. Prvi občni zbor bo dne 8. julija na Učki.

**Velika povodenj** je bila v soboto v trnovski dolini. Voda je odnesla veliko množino sena. Škoda je velika.

**Iz tržaške bolnice se je vrgel na cesto** 33letni zidar J. Fabian iz St. Danijela na Krasu in se ubil.

**Prememba posesti.** Na javni dražbi je kupila hišo tvrdke R. & E. Rooss v Kranju gdč. Marija Rooss, učiteljica v Kranju za 50.050 K.

**Zaročila se je** gdč. Anica Mayr, hčerka pivovarnarja v Kranju s g. M. Pernušem, c. kr. sodnim pristavom v Litiji.

**Človeško okostje so našli pastirji.** Pišejo iz Podbrda: Človeško okostje so našli pastirji pred nekoliko dnevi pod Kovblo (to je pri Črni prsti) v pečinah. Kakor se razvidi na kosteh, je moral biti ponesrečenec močne postave. Okostje je prinesel seboj v nižavo plaz. Ko se je naznanilo to orožnikom, so šli preiskavat kraj in našli bolj visoko v pečeh še več stvari. Eno nogo so našli še v čevlju in v hlačnici. Sodi se, da je to okostje nekega mladeniča iz Nemškega Rata, katerega so stariši pozvali lani spomladi, naj pride domov. Ta mladenič ki je bil v delu na Koroškem, je res poslal domov svoj koveč in druge reči, ali kljub vsemu iskanju in poizvedovanju ga ni bilo mogoče najti. Sumo povečuje zlasti ta okolnost, da je izginil isti lansko leto spomladi ter se stanje okostja s tem ujema. Revez je gotovo hotel iti po bližnji poti skozi pečevje, pa se mu je spodrsnilo, in se je ubil.

**Veliki vihar** preteklo soboto je v Gamelnjah podrl mnogim posestnikom veliko število kozolcev.

**Promocija.** Prihodnji petek bo na dunajskem vseučilišču promoviran za doktorja modroslovja g. Rudolf Molé.

**Vabilo h koncertu,** katerega prirede koprski učiteljskičniki v Gorici dne 8. julija 1906 v prostorih hotela »Pri zlatem jelenu« v korist učiteljskemu konviktu. Pri koncertu in plesu igrajo učiteljskičniki. Vstopnina h koncertu je 60 vin., za dijak 30 vin., za družine do 4 oseb 2 K. Blagajna se otvori ob 8. uri zvečer. Začetek točno ob 9. uri. Ker je čisti dobiček namenjen učiteljskemu konviktu v Ljubljani, se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi uljudno vabijo koprski učiteljskičniki.

## Ljubljanske novice.

**Ij Nečuvana brezobzirnost** od strani ljubljanskega magistrata smo opazovali v četrtek zvečer. Mestni pometaji so pometali v zvečer neposkropljeno sv. Petra cesto, da se je visoko v odprta okna dvigal prah. Občinstvo je iz oken ogorčeno upilo na pometaje, ki so pa mirno dvigali oblake prahu.

En pometaj je odkrito povedal: »Ne morem drugače, **poskropiti nam ne pustel!**« Tako se v Ljubljani pometajo po ulicah; občinstvo, ki radi vročine zvečer odpira okna, da bi se stanovanja ohladila, dobi v sobo skladovnice prahu. Vlečke magistrat prepoveduje, pometaja se pa na način, ki ni običajen v najzamejnejši vasi. Tu se zopet kaže magistratna dvojna glava. Tudi drugod po Ljubljani ni nič boljše. In to naj bi bilo »moderno«, »vzorno«, »napredno« gospodarstvo«. Pometaji, pojdite enkrat pred banka »Slavijo«, pod okna županova tako pometati! Ali nima mestni fizik nič besede? Kje je mestni zdravstveni svet? Zdi se nam tudi popolnoma napako, da se škropi po nekaterih ulicah v največji vročini. Škropi se zvečer in zjutraj, da se ohladi ceste, ko gre občinstvo na sprehod. — Na Opekarski cesti se nikdar ne škropi. Izgovarjajo se, da so preveč oddaljeni hidranti. Ondotni prebivalci morajo vsled tega piti pravo mlakuzo, vrhu tega jim pa še magistrat grozi, da jim napravi vodoštev, Pri malem hočejo hraniti, pri velikem pa ne. V Malih čolnarskih ulicah je že dalj časa počena cev, a nikdo se ne zmeni, da bi jo popravili, dasi je to osobju pri vodovodu dobro znano.

**Ij Se enkrat Kustočna slavnost.** Piše se nam: V »Tagesposti« nekdo dogodke pri Kustočni slavnosti zavija, češ, da so si bili bojevniki iz l. 1866 in veteransko društvo sovražni. Dotičnik je vojaško oblast popolnoma napako informiral ter naj se v bodoče varuje takih intrigantskih »informacij«. Bojevniki iz l. 1866 so pri seji v »Mestnem Domu« poveljnika veteranskega društva Mihaliča prosili, naj veteransko društvo preloži svojo mašo na čas, ki bo pristopen vsem, ki se tudi z dežele hočejo slavnosti udeležiti. G. Mihalič je obljubil, da se bo o tem posvetoval z odborom veteranskega društva, odgovora pa zaslužni bojevniki od g. Mihaliča niso bili vredni. Ali je g. Mihalič sploh kaj o tem sporočil odboru veteranskega društva in če ni, ali naj bo ljubljansko veteransko društvo radi svojega neuktnega poveljnika po celi deželi razkričano kot tako, ki je junakom iz l. 1866 pokvarilo slavnost? Mi zahtevamo odgovor od veteranskega društva tembolj, ker smo prepričani, da je tudi pri nelepi igri z vojaškim poveljnimštvom v ozadju g. Mihalič. O kakih »sovražnih strankah« pri kustočni slavn. se ne more niti govoriti, zato bi bila pa presveta dolžnost vojaške oblasti dati vojaško godbo zaslužnim bojevnikom iz l. 1866, ne pa poslušati v vojskah sploh nič zaslužnega g. Mihaliča.

Končno opomnimo še, da je jako značilno, ako se v graških vsenemskih »Deutsche Stimmen« razlagajo taki vzroki, zakaj vojaška oblast ni dala bojevnikom vojaške godbe. Čudno, da patrijotje pri »Deutsche Stimmen« tako vedo za vzroke vojaške oblasti in da je protiavstrijski list graških Nemcev z nastopom vojaške oblasti zadovoljen. Naravnost bedasta pa je trditve »Deutsche Stimmen«, da vojaška oblast ni dala godbe radi tega, ker bojevniki ne tvorijo društva. Torej možje iz raznih stanov, bi si morali najprej ustanoviti društvo, predno bi smeli proslavljati svojo zmago in kazati svojo patrijotično zavest. Take neumne trditve morda lahko prebavlja graška pamet — ljubljanska pa ne. Za odgovor je tičalo vse nekaj drugega in to je treba tako prijeti, da se kaj takega nikdar več ne prigodi.

**Ij Na oklicih** je bil včeraj faktor »Katol. tiskarne g. Karol Čech z gospo Hildo vdovo Šeber iz Postojne. Iskreno čestitamo!

**Ij Razmere v restavraciji na južnem kolodvoru.** V ponedeljek zjutraj je petero gorenjskih »Sokolov« in nekaj koroških gostov prišlo v restavracijo na južni kolodvor, da tamkaj počakajo gorenjski vlak. Na slovenske naročbe od strani teh gostov ni ondotni natakhar hotel reagirati in ko ga je neki gospod pozval, naj nikar ne provocira, se je natakhar nad njimi zadržal: Znam slovensko prav dobro govoriti, pa nočem! Družba je na to vstala, ter odšla v hotel južni kolodvor. Tudi drugim se je še nekaj sličnega primerilo. Do zdaj smo potrpehli, odslej pa ne bomo več.

**Ij Občinski svet ima jutri večer sejo.** Na dnevnem redu je tudi določitev prostora za cesarjev spomenik.

**Ij Velik kres na čast sv. Cirilu in Metodu** bode gorel v sredo zvečer 4. t. m. na posestvu Frana Anžiča v Hradeckega vasi, nasproti mestne klavnice. Gospodje pevci dobrodošli!

**Ij Konj v gostilni.** Pred praznikom sv. Petra in Pavla sta zapazila dva policijska stražnika na Poljanski cesti nekega jezdeca, ki je prihajal iz nekega dvorišča. Misleča, da je konjski tat, sta pristopila bližje in spoznala, da je jezdec sin konjevega lastnika. Ta jim je rekel, da konja ščiplje in da ga bode po Poljanah nekoliko pojošil. Ko pa je prišel okoli polnoči stražnik napovedovat v neko gostilno policijsko uro, je našel na sredi gostilne gosta — konja. Prejšnji jezdec je konja nalival s pivom, gostilničar mu je pa stregel. Ko se je stražnik informoval, kaj bi utegnilo to biti, mu je jezdec povedal, da je drugi dan gostilničarjev god in da sta mu prišla s konjem čestitat. Konj je imel baže drugi dan grozovitega »mačka«.

**Ij Panorama - Kosmorama.** Prav bogat vspered obsega tatedenska serija v p a n o r a m i - k o s m o r a m i pod »Narodno kavarno«. Vsa zanimivejša mesta in večje kraje ob istrski morski obali ter sosednem otočju vidimo; kakorsmo se uverili, jih je res vredno ogledati. Lega obmorskih krajev je vsespod lep, a tudi ustvarjena kot naravna trdnjava. Poglejmo samo našo najboljšo obmorsko trdnjavo Pulj, ki je razstavljen v več slikah. Tam vidimo na vojni ladiji »Kronprinz Rudolf« veliki kanski top. V Pulju je še videti dobro ohran-



njeno rimsko areno ter rimske kamnolome. — Poleg mnogih mest kot n. pr. Koper, kjer se nam kaže pridobivanje morske soli, vidimo še: Piran, Poreč, Albano, Lošinj, Čres, Krk, Crkvenice, Senj, Novi, — pred vsem pa svetovno znano zdravilišče in letovišče Opatiji in nekdanje hrvatsko, a sedaj mažarsko trgovsko in pristaniško mesto Reko. — Prihodnji teden Krkonoši.

**Ij Bivši železniški uradnik bo pel novo mašo.** Dne 29. t. m. ob 9. uri pel v tukajšnji frančiškanski cerkvi preč. gosp. pater Maria-filius Hoieček novo mašo, bivši pristav na tukajšnjem južnem kolodvoru.

**Ij Društvo „Naša zveza“.** Predsednik tega društva in obč. svetovalec Iv. Kejžar ne gre rad iz Ljubljane; zato je nahlulil odbor, da bi z neko resolucijo uplival na direkcijsko južne železnice, da naj ga še tukaj pusti v službovanji. Ta resolucija se je neki že sestavila in se odpošlje na imenovano mesto. Seveda, da uspeha ne bo imela nobenega. Sploh pa „Naša zveza“ toliko časa ne bo napredovala, dokler bo imela za predsednika Kejžarja. Resni uradniki se ga sedaj ogibljejo, ker ne marajo imeti za predsednika tako odličnega moža kot je Kejžar.

**Ij Velika ljudska veselica slovenskega trg. društva „Merkur“** v prid zaklada za „Trg. dom“ se vrši na lepo in zelo okusno okrašenem vrtu „Narodnega Doma“ dne 8. julija po sledečem vspevu: 1. Petje; 2. Godba; 3. Ples s sodelovanjem šramel-kvarteta; 4. srečolov; paviljoni za pivo, vino, šampanjec, jestvine in kavarno. — Kakor je videti, nam že izbran vspev jasno dokazuje, da se je veselčni odbor potrudil sestaviti vabljev, raznovrsten program.

**Ij S kolesom** je na tla podrli v sredo dopoldne v Šelenburgovih ulicah neki kolesar Marijo Peričevo in jo na obeh rokah telesno poškodoval.

**Ij Razpisana** je služba učiteljice na mestni dekliški osemrazrednici.

**Ij Trganje lipovega cvetja prepovedano.** Sedaj, ko so lipe v najlepšem cvetju, porablja mladi in stari to lepo priliko in polijo cvetje v zdravstvene namene. Polijo pa ne samo cvetja, ampak tudi perje in polomijo mnogo vej in s tem drevesa pokvarijo. Ker so lipe last mestne občine in pod varstvom postave, je trganje cvetja po § 56 cestno policijskega reda prepovedano.

## Razne stvari.

— Naš cesar je danes z Dunaja odpotoval v Iši, kjer ostane do jeseni, nakar se udeleži velikih vojaških vaj v Šleziji.

**Velika železniška nesreča.** Ekspresni vlak med Londonom in Southapptomom je zavozil v tovorni vlak. Življenje je izgubilo 23 oseb. Lokomotiva in več vozov je padlo preko nasipa in se popolnoma razbilo.

**Novo zdravilo proti jetiki.** Profesor Bering v Berlinu je sestavil novo zdravilo proti jetiki ter dal zdravilo ime »Tolase«. Behring pravi, pravi, da bo še jeseni lahko priporočil ljudem to zdravilo za zdravljenje.

**Samoumor v dunajski rotovski kleti.** V dunajski rotovski kleti se je ustrelil finančni paznik Glavao.

**Strelna med vojaki.** Iz Berlina smo v soboto zvečer dobili brzojavko: Strelna je na vojaškem strelišču ubila kanonirja Hofferja, štiri kanonirje je ohromila, stotnik Rothenhan je lahko ranjen, šest konj je skočilo v močvirje, kjer so utonili.

**»Bosansko vzhodno železnico«** otvorijo dne 4. julija, in ne 1., kakor so nameravali prvotno.

**Zena in sin sta ga umorila.** V Kopolnaru na Ogrskem je umorila kmetica Ana Benedek v sporazumu s svojim sinom Stefanom spečega soproga, da bi se tako polastila njegovega imetja. Ustrelila je nanj devetkrat s samokresom. Oba so zaprli.

**Veliko neurje na Ogrskem; pet oseb utonilo.** Iz Lőveteja v udvarhelyski okolici je bila 28. t. m. ob 1. uri popoldne velika ne-

vihta. V neki koči ob homorskem bazarju je iskal zavetja mesar Sorba z ženo in štirimi otroci in devet drugih oseb. A hudournik je odnesel kočjo v bajer. Orožniki so prihiteli na pomoč. Posrečilo se jim je, da so rešili devet oseb, a ostalih pet je utonilo.

**Velike premogovne žile** so zasledili na Tirolskem v občini Steeg ob Lechbruškem gozdu. V globlini dveh metrov so že zadeli na veliko zalogo dobrega črnega premoga.

## Iz slovanskega sveta.

**sl Potovanje šefa ruskega generalnega štaba na Dunaj.** Zdaj je gotovo, da pride šef ruskega generalnega štaba Palycin meseca septembra na avstrijske vojaške vaje v Šleziji. Pri tej priliki se bo predstavil avstrijskemu cesarju in čestital osebno k slavljim grofa Becka. Tudi ruski vojaški ataše na Dunaju se udeleži omenjenih vaj.

**sl O Karolu Havličku Borovskem** predavajo zdaj jako mnogo na Češkem ob priliki njegovega jubileja. Liberalci izkušajo seveda tega prepošrtnovalnega rodoljuba izkoristiti zase. Zanimivo je bilo predavanje urednika »Čecha« gospoda Myoliča v Pragi, ki je dokazoval, da nimajo sedanji češki svobodomiselnici s Havličkovim programom nič skupnega. Havliček je bil veran mož z globokimi moralnimi načeli, ki se je žrtvoval za ljudstvo in stoji torej mnogo višje, nego sedanji tudi-narodnjaki, katerih najvišji ideal je, da postanejo ministri.

**sl Preganjanje katoliškega tiska.** Uredništvo »Čecha« ima zdaj na vratu lepo vrsto tožba. Myoliče pride pred porotnike v Taboru, ker je baje razžalil juče in dinastijo na shodih, odgovorni urednik »Čecha« pa bo sojen v Pragi, ker je baje razžalil socialne demokrate. Kako so tankočutni proti katoliškim listom, ki pišejo vendar zmerno in obzirno! Socialni demokratje in liberalci pa brez kazni psujejo in zabavljajo.

**sl Srbski dijaki** vinogradske šole v Vukovu potujejo v spremstvu profesorjev in svrhu proučevanja po Ogrskem.

**sl Rokodelec** zapustil svoje premoženje srbski šoli. Prodajalec in izdelovalec opank v Vrckem, Ivan Zajič, je zapustil ves svoj imetek, ki znaša 20.000 kron, srbski šoli.

## VOJNO STRAŠILO NA ANGLEŠKEM.

Neki častnik angleškega generalnega štaba je priobčil zanimivo knjigo z napisom: »Mene Tekel, Upharsin«, v kateri hoče Angleže opozoriti na nevarnost, ki jim preti od Nemčije. V ta namen si je izmislil cel roman. V noči dne 31. maja 1908 napadejo nemške torpedovke in nemški rušilci torpedovk neadoma v Portsmouthu zbrano angleško brodovje, ne da napove Nemčija prej vojsko. Večina nemških ladij je sicer uničena, a tudi tri četrtine najboljših angleških ladij. Nato izkrcalo Nemci 250.000 mož brez topov in brez konj. Polovica nemških vojakov ima pa bicikle in častniki se polaste angleških konj. Tudi prežive se na račun angleškega prebivalstva. Nemci porazijo angleške čete, ki obstoje večinoma iz neizurjene milice. Pred Londonom se pojavijo Nemci, ki zažgejo del mesta, vamejo 500 Angležev kot poroke in jih odpošljejo s 60.000 jetniki na Nemško. Angleži so prisiljeni, da sklenejo mir in plačajo 500 milijonov funtov šterlingov vojne odškodnine do avgusta. Nato napadejo Nemci tudi Francosko in pri tem kršijo tudi nevtraliteto Belgije. Mesca novembra premagajo Francoze. Ko sklenejo mir razdele Belgijo med Nemčijo in Francosko. In l. 1910 napadejo Nemci Avstrijo. Tako sodi o bodočnosti angleški štabni častnik. Samo čudno, da je pozabil Nizozemske, po kateri se Nemcem že tudi cede sline.

## IN JAZ BOM Z VAMI.

Izgnani francoski redovniki so pričeli v gostoljubnih deželah, kjer cenijo njihovo požrtvovalno delavnost, svojo blagonsno misijo. Dominikanci so ustanovili v Jeruzalemu biblijsko akademijo, kapucini, ki so se zatekli v starodavno Lovanjo, ondi nadaljujejo svoje svetovnoznane zgodovinske študije, soles-

meški benediktinci, katere je sprejela svobodoljubna Angleška na lepem otoku Wight, so ustanovili šolo za srednjoveško glasbo in objavljajo svoja poučevanja v reviji: »La Paleographie musicale«. Redovniki v Fasborghu izdajajo delo o koncilih in veliko delo o starokrščanski umetnosti in arheologiji. Benediktinci, ki so jih izgnali iz Liguže, so se naselili v angleškem Mevetognu in ondi izdajajo obširno zgodovino francoskih samostanov, francoski jezuitje pa so se zatekli v angleško Indijo in v pogansko Kitajsko, kjer vodijo šole. V zvezdarnah na Zikaweyu in Madagaskaru nadaljujejo svoje svetovnoznane astronomske študije. Zares: »In jaz bom z vami do konca vekov!«

## Telefonska in brzojavna poročila.

### AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Dunaj, 2. julija. V današnji seji sta delegata grof Schönborn in dr. Susteršič pobijala Steinove napade na dinastijo. Dokazala sta, da je gibanje »Proč od Rima«, tudi gibanje »Proč od Avstrije«. Vojni minister Pittreich je protestiral proti izvajanju onih govornikov, ki so trdili, da skupnost armade več ne obstoji.

### KOERBER SE HOČE DUELIRATI.

Dunaj, 2. julija. Körber je pozval barona Morseyja na dvoboj ker je Morzey izrekel žaljive besede o Körberjevem privatnem življenju. Morsey je podal častno izjavo.

### OBRAVNAVA PROTI MORILKAMA ZELLER.

Ljubno, 2. julija. Danes se je pričela obravnavna proti morilkama Zeller. Po prečitani obtožnici sta izjavili obtoženki, da nista krivi. Nato je sledil odmor do 3. ure popoldne.

### UMOR IN POIZKUŠENI SAMOUMOR.

Solnograd, 2. julija. Gostilničarko k »Zvonu« Cecilijo Ansinger je umoril gorski voditelj Lambrecht, ki je nato tudi sebe smrtono varno ranil.

### VOLITEV V SRBIJI.

Belgrad, 2. julija. Pri ožjih volitvah je bilo izvoljenih 5 starih radikalcev, 2 naprednjaka in 2 nacionalca. Volitve so s tem dovršene. Skupščina ima 90 starih, 48 mladih radikalcev, 16 nacionalcev, naprednjakov in enega socialistu.

### SOCIALNI DEMOKRATJE V MILANU PORAZENI.

Milan, 2. julija. Pri včerajšnjih volitvah je zmagala konservativna lista s 3000 glasovi nad soc. demokrati.

**Koncipijenta**  
išče — nastop, plača po dogovoru — 1451 3-3  
**dr. V. Schweitzer**  
v Ljubljani.

**Dr. Démeter vitez Bleiweis-Trsteniški**  
strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu 1472 1-1  
se je povrnil in ordinira  
v Cigaletovih ulicah 7 (tik sodnijske palače)  
od 3. do 5. ure popoldne.

# Preklic.

Jaz podpisani Franc Sitar, posestnik v Stožicah št. 7 pri Ljubljani, obžalujem vse žaljive besede, katere sem govoril dne 4. maja 1906 proti Janezu Bizjaku, posestniku v Stožicah št. 18 pri Ljubljani, ter sem mu hvaležen, da mi je odpustil.

Ljubljana, 26. junija 1906.

Franc Sitar.

1473 1-1



4 gld.  
Za  
Tenis-obleke  
za gospode in  
sicer: cremen,  
s cimo ali vli-  
njeno pazo,  
vrisnjeno ali  
sleno in belo  
pazo. 1272 2



Največja iz-  
bena konfektar-  
ja, za gospode in  
dečke, kateri  
tudi klobčkov  
in slankov.  
0. Bernartovič  
Ljubljana,  
Mestni trg 6.



Angl. škil-  
dišče obleke  
O. Bernartovič  
Ljubljana,  
Mestni trg 6.

## Franc Tomc pozlatar

Ljubljana, Streliške ulice št. 10

se priporoča v obila naročila, zagotavljajoč naj-solidnejše delo. 1465 1-1

Iz proste roke se pod ugodnimi pogoji prodaja

## pritlečna hiša

s 4 stanovanji in vrtom v Zalokarjevih ulicah št. 8 v Vodmatu, Ljubljana. Hiša je še davka prosta. Več se izve ravnotam. 1469 3-1

## Maté Bukovčan

brivski mojster

Ljubljana, Kopitarjeve ulice

se priporoča slavnemu občinstvu v obilni obisk. 1467 1-1

Slavnemu občinstvu naznanjamo, da bomo svojo zemljiško posest na Friškovcu mej vojašnico pešp. št. 27 in Martinovo cesto

Porazdelitev parcel se nahaja v naši pisarni, Wolfove ulice št. 12, in je upogled mogoč vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne, in od 2. do 7. ure popoldne, ob nedeljah od 9. do 12. ure dopoldne. 1458 10-2

PIVOVARNA AUER.

2291 170

## „Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, sastavnih pisem, priporitet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje

izšebane vrednostne papirje in vnovčuje sapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavalje.

Ekompt in inkase menic.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vridga.

Promet s čekli in nakaznicami.



## Štajerske novice.

Š Odbor »Slovenskega društva v Mariboru« je sklenil v seji z dne 30. junija t. l. zahtevati z ozirom na skrajno žalostni uspeh glede določitve števila poslancev in glede razdelitve volilnih okrajev na Štajerskem, in na preteče sklepanje glede Koroške, da slovenski zastopniki v volilnem odseku, osobito njega predsednik, prično z odločno obstrukcijo, dokler se ne zagotovi drugi slovenski mandat na Koroškem, sedmi slovenski mandat na Štajerskem in na vsak način rekonstrukcija Gautscheve predloge glede občin v radgonskem, cmureškem in arverškem okraju.

Š Brez komentarja objavljamo sledeči dopis, došel nam v imenu duhovnikov celjskega okrožja: Duhovniki celjskega okrožja so si dali besedo, da ne podpirajo več »Domovine« radi njenega sramotnega nastopa pri zadnji volitvi. Če jo kdo ima še naročeno, jo bo ob koncu polletja vrnil. Ne objavili bi tega, ko bi se »Domovina« ne bahala, da velika večina štaj. duhovščine ne soglaša s »Slovencem«, potemtakem soglaša s »Domovino«. Moški sklep onih, ki imajo celjske liberalce vsak dan pred očmi, govori nasprotno. Vsi citati sv. pisma ne morejo koristiti nepoštenosti, ki jo je uganjala »Domovina« s svojim Rebekom. Rajši odkrite nasprotnike, kakor take potuhnjene prijatelje. Res je, da par starih celjskih prvakov želi biti v slogi z duhovščino, a ti nimajo ne moči ne volje, da bi brzdale svoje mlade prijatelje, ki so polni strupenega gnjeva proti črni suknji. Le stopi v »Narodni dom«, pa se boš prepričal, kako te bodo recimo začudeno gledali. Ti mladi radikali, brez vodstva samim sebi prepuščeni, spletkarijo na vse strani. Da bi Koroščevo izvolitev preprečili, so pomudili po vrsti t r e m ž u p n i k o m kandidatur. A ti so takoj sprevideli, kam pes taci moli in so hipno odklonili. Posrečilo se jim je pa — žal — omrežiti vojniškega političnega kratkovidnega. Na prstih ene roke bi sedaj po volitvah prešteli tiste duhovnike, ki bi se marali za tako značajno »Domovino«. Ker izgubiva ta list vedno več tal našim ljudstvom, ki uvideva, da je »Domovina« le za liberalne učitelje in trgovce, govori že v par številkah o nekem preobratu. Kakor se čuje, hočejo mladi inteligenti, da bi brez okov politikovali, ustanovili nov list, pisan v maniri »Slovenskega Naroda«. Dobro, mi smo pripravljani na malo izdajo »Narodovih nečednosti«. Mi se nismo izneverili staremu slovu, geslu: Vse za vero, dom, cesarja. Izneverili so se mu oni, ki ustanavljajo list, ki se hoče v »farski gonji« kosati z lepim »Štajercem«. Z nastopom novega lista bo šla že počena štajerska sloga v franže, ločitev bo formalno izvršena. Nas ni strah! Številke govore: 19.000 krščanskih mož proti 2000 liberalcev! Novo ustanovljena »Zveza lavantinskih dušnih pastirjev«, ki ima med drugim namen, zedinjati duhovnike v političnem delovanju, naj nam vstvari politično organizacijo in potem veselo v boj, ki je boljši od gnjilega miru!

Š K volitvi četrte kurije Celje-Brežice. — Gosp. Jakob Pukl, posestnik v Maria Enzersdorfu pri Dunaju in v Sečah pri Konjicah, ki se je oglasil kot kandidat 4. kurije Brežice-Celje, razpošilja nastopni dopis volilecem imenovanih volilnih okrajev: Rojaki! Volitev poslanca 4. skupine Celje-Brežice v državni zbor je razpisana za 17. julija 1906. Imenovanje kandidata za to skupino vršilo se bo dne 5. julija t. l. v »Narodnem domu« v Celju. Zaupni možje te skupine, ki predstavlja kmečki stan, bodo gotovo vestno sodili, kateri kandidat bo najbolje zastopal kmečke koristi in težnje v državnem zboru na Dunaju. Saj v s a k s t a n s k r b i, da ima v osrednjem parlamentu na Dunaju moža, iz svojega rodu, moža, ki je popolnoma neodvisen, katerega preteklost daje poročstvo, da bo težko nalogu, vestno in odločno zastopati v državnem zboru za državo toli važni kmečki stan, rad z vso vnmemo in požrtvovalnostjo izpolnjeval. Od več strani sem bil opozorjen, da kandidiram za to skupino. Po resnem prevdanku in posvetovanju sem se odločil oglašiti svojo kandidaturo. Za slučaj, da me gg. zaupni možje proglasijo kandidatom za poslanca v državni zbor kmečke skupine Celje-Brežice, nameravam pred volitvijo, kolikor bo dopuščal čas, priti v več kraje, da se predstavim čestitim volilecem ter pred njimi razvijem svoj program. Kot poslanec bi smatral za svojo dolžnost, delovati na podlagi programa v borbi za narodne pravice izkušenih državljanov in deželnih poslancev za Spodnje Štajersko ter v državnem zboru tesno se okleniti gg. državljanov poslancev Robiča, dr. Ploja in dr. Korošca. — Slovesno obljubujem spoštovati in braniti večno veljavne nauke svete katoliške cerkve, braniti krščanski značaj sv. zakona in krščansko vzgojo mladine v šoli na podlagi slovenskega učnega jezika, odločno zastopati načelo splošne in enake volilne pravice, potegovati se povsod za koristi slovenskega prebivalstva na Spodnjem Štajerskem, zlasti pa za povzdigo kmečkega stana. Kot poslanec bom posvetil vse svoje moči za to, da spodnještajerski Slovenci napredujemo v političnih, kulturnih in gospodarskih zadevah in da delujemo za narodni obstanek in napredek odločno in složno. Posebno pozornost mi bo obračati uradnim imenovanjem. Deloval bom, da napreduje šolstvo, da se ljudsko šolstvo preosnuje tako, kakor je primerno razmeram kmečkega stana in da odgovarja njegovim željam. Potreba in gospodarski napredek zahtevata, da se za Spodnje Štajersko ustanovi več kmetijskih in obrtnih šol. Uvaževati mi bode slabe gospodarske razmere na Spodnjem Štajerskem; trdil se bodem najti sredstva, da se položaj slovenskega prebivalstva na Spodnjem Štajerskem v gospodarskem oziru izboljša. Ker sem kmečkega rodu in popolnoma neodvisen, bodem lahko in rad izpolnjeval dolžnost

hoditi med ljudstvo, isto poučevati v vseh važnih postavnih načrtih, polzvedavati želje ljudstva in spoznavati njega potrebe. V vsem bodem deloval po starem našem geslu: Vse za vero, dom, cesarja! Z odličnim spoštovanjem Vaš udani Jakob Pukl, posestnik v Maria-Enzersdorfu in v Sečah pri Konjicah. Maria-Enzersdorf, dne 29. junija 1906.

Š Z vilami zabodel v oko. Dne 22. m. m. sta posestnik Alojzij Kotnik v Studencih pri Mariboru in njegov dninar Franc Slatnik naglaga sena. Pri tem je gospodar Kotnik tako neprevidno naložil z vilami, da je iztaknil Slatniku levo oko.

Š Nesreča ali samoumor? Dne 29. m. m. na praznik sv. Petra in Pavla jutraj so našli v vodi pod mostom čez potok Voglajno, v bližini Grosslethove kemične tovarne v Gaberju (pri Celju) moško truplo. V mrtvecu so spoznali cinkarniškega delavca Marka Legvart Koželj. Pravi, da je bil mesečen in da je v mesečnem stanju oblečen zašel v vodo, iz katere se ni mogel več pomagati. Drugi trdijo, da je sam skočil v vodo. Legvart je bil tudi oskrbnik »Dijaškega doma«. Zapustil je ženo in hčer.

Š Promocija. Danes je bil promoviran na vseučilišču v Gradcu doktorjem prava g. F. Korošec, c. kr. avskultant v Celju.

Š Krava padla v potok. Posestnik Dobrave je gnal svojo kravo po ozki brvi čez potok Bistrico v bližini Podsreda pri Kozjem. P ritem se je krava izpodtaknila in padla v potok. Poškodovata se je tako, da so jo morali pobiti.

Š SS puško zažgal kozolec. Minoli četrtek popoldan se je neki deček igral skrivoma s puško v bližini kozolca g. Rudolfa Dobovišek, gostilničarja iz St. Jurja ob južni železnici. Kmalu nato je začel kozolec napolnjen s senom goreti. K sreči se je ogenj kmalu zapazil in ga je tržka požarna bramba, ki je bila precej na licu mesta, omejila, tako da so se vsi sosedje obvarovali škode.

Š Slovensko veteransko društvo snujejo vrli možje in mladeniči v St. Lovrencu v Sl. gor. Na Štajerskem ne bo to prvo veteransko društvo s slovenskim poveljevanjem, ker taka že obstojejo drugod. Slovensko središče bela Ljubljana, naj si vzame vzgled od našega St. Lovrenca!

Š Redka slavnost na vseučilišču. Danes je bil na graškem vseučilišču gospod Erih Knafil-Lenz vitez pl. Fohnsdorf, vseučiliški asistent, promoviran doktorjem medicine in filozofije. To je pač redek slučaj, da kdo isti dan promovira doktorjem dveh fakultet.

Š Pogumen rešitelj življenja. Dne 27. m. mes. popoldne so se igrali na desnem bregu v bližini železniškega mostu preko Drave pri Mariboru otroci. Neki dečko, okoli pet let star, je pri igranju prišel preblizu brega in je padel v deroče valove. K sreči je to zapazil tam v bližini šetajoči 18letni Fran Melher, sin železniškega uradnika. Naglo je skočil za fantičem in ga je po ludi borbi z valovi prinesel zopet na breg. Otroku se ni nič zgodilo.

Š Desetletnico mature so dne 28. m. mes. praznovali v Mariboru oni gospodje, ki so leta 1896 zapustile mariborsko učiteljske. Razven dveh so prišli vsi k slavnosti, koje so se udeležili tudi štirje bivši profesorji dotičnega razreda.

Š Sv. Trojica v Slovenskih Goricah. Naši ljudje radi živijo in se ne koljejo in se ne strelijo. Zadnje poročilo od Sv. Trojice (18. jun.) glede poskušanja samomora ni povsem resnično. Omenjeni Mihael Kocbek ni od Sv. Trojice, ampak od Sv. Benedikta, tam je tudi poskušal svoje hudobno dejanje. Že parkrat se je Trojici pripisalo, kar se je v sosednji župniji zgodilo. Časniški poročevalec naj tudi glede kraja resnico poroča. — Izid zadnjih volitev za državni zbor je v trojiških občinah sledeči: Senarska-Verjane K. 44 (3 zavrženi), W. 39; oba Porčiča K. 26, W. 44; Osek K. 18, W. 22; trg Trojica K. 21, R. 4, W. 27. Ako se gleda na tukajšnje narodne razmere, je izid volitev jako povoljen, mnogo boljši, nego pred dvema letoma; zdaj je slovenski kandidat na enem volišču celo večino dobil, da dveh voliščih so se pa njegovi glasovi izdatno pomnožili, v trgu je razmerje isto ostalo.

Š Slavnost v Rušah. Slovensko pevsko društvo v Ptuj vabi k svoji veliki pevski in narodni slavnosti dne 15. julija 1906 v Ruše. Spored: A. Skupni nastop pevskih društev: 1. Geslo podravske podružnice »Slovenskega planinskega društva« (dr. G. Ipavc). 2. Pozdrav (dr. G. Ipavc). 3. Naše gore (A. Foerster). 4. Na planine (P. H. Sattner). 5. Jadransko morje (A. Hajdrih). B. Nastop posameznih pevskih društev. C. Koncert slavne »Šostanjske godbe«. D. Ljudska veselica v »Planinski vasi« na glavnem trgu v Rušah. Za slučaj slabega vremena so pripravljeni obsežni slavnostni šotori. Slavnost se ne preloži. — Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina 20 kr. — Čisti dobiček je namenjen zopetni zgradbi Zgertovega stolpa. — Odbor.

Š Zibika pri Smarju. Sprejem milostl. knezoškofa je bil tukaj dne 18. t. m. slovesen in ginljiv, posebno, ko so mu gojenci iz Celjske orglavske šole zapeli podoknico: 3 slov. pesmi. Ravno tako so drugi dan pri sv. maši lepo obrano popevali.

## Kompanjon,

ki ima vsaj 15.000 K gotovine, se išče za dobro vpeljano staro trgovino v večjem prometnem mestu na Kranjskem.

Pismene ponudbe naj se stavijo pod šifro »300.000« na upravnishču »Slovenca«. 1470 3-1

## „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča za praktično porabo naslednja priznana dela:

Maier-Bode, **Der praktische Landwirt.** Handbuch für Landwirte, Haustierbesitzer, Gärtner, Winzer. Mit vielen hundert Abbildungen und 18 Farbendrucktafeln. Vez. K 8'40.

Probst, dr. Georg, **Handbuch der gesamten Landwirtschaft.** Bearbeitet von Landestierzuchtsinspektor dr. Attinger, Direktor Balster etc. etc. K 2'40.

Gaucher, **Handbuch der Obstkultur.** K 2'40.

Zürn, dr. Ernst, **Der Erwerbs-Obstbau.** Seine Förderung und praktische Ausführung durch Landwirte, Gärtner und Gartenfreunde. K 6'60.

Strupi, dr. Simon, **Živinozdravništvo.** Vez. K 4'10.

Zipperlen **Der illustrierte Haustierarzt,** für Landwirte und Haustierbesitzer. Eine Darstellung der Gesundheitspflege der Haustiere, sowie eine Belehrung über das Aeussere, Geburtshilfe, Hufbeschlag u. s. w. und über die Krankheiten sämtlicher Haustiere. Zugleich ein Handbuch für Tierärzte und Hufschmiede. Vezano K 8'40.

Bleiwies vitez Trsteniški, dr. Janez, **Nauk kako zdrava in bolna kopita podkovati** in kopitne bolezni ozdravljati. K 1'60.

Bleiwies vitez Trsteniški, dr. Janez, **Nauk kako pomagati živini o porodu** in kako po porodu ravnati s staro in mlado živino in ozdravljati poporodne bolezni. Vezano K 1'20.

Alfonsus, Alois, **Allgemeines Lehrbuch der Bienenzucht** mit 4 Tafeln und 354 Abbildungen. K 10.

Menotti dal Piaz, **Handbuch des praktischen Weinbaues** mit besonderer Berücksichtigung der Reconstruction von Weingärten. Mit 154 Abbildungen. K 6'60.

Zimmerer, **Kräutersegen.** Die Bedeutung unserer vorzüglichsten heimischen Heikräuter in Sitte, Sage, Geschichte und Volksglauben; ihr wirtschaftlicher und industrieller Nutzen und ihre praktische Verwendung als Hausmittel. Für die Jugend, das Volk und deren Freunde zur Belehrung einer religiösinnigen Naturanschauung. Mit 56 Pflanzen-Tafeln. Vezano K 9'60.

Kneipp-Reile, **Das große Kneippbuch.** Ein Volksbuch für Gesunde und Kranke. Samt vielen Abbildungen, Pflanzenatlas, Anatomie des Menschen etc. etc. XXIV + 1314 Seiten und 20 Pflanzentafeln. Vezano K 14'40.

Kneipp-Podgorc, **Domači zdravnik.** Vezano K 1'40.

Kohlmann, **Kubiktabellen über runde, geschnittene und beschlagene Hölzer,** berechnet nach Metermaß. Vezano K 4'50.

Kohlmann, **Kubiktabellen über runde geschnittene und beschlagene Hölzer,** berechnet nach Fußmaß. Vezano K 3'60.

Christ Lucas, **Gartenbuch für Bürger** und Landmann. Eine gemeinfaßliche Anleitung zur Anlage und Behandlung des Hausgartens und zur Kultur der Blumen, Gemüse, Obstbäume und Reben, einschließlich der Blumenzucht im Zimmer. 13. Auflage. Mit 276 Abbildungen. Vezano K 4'80.

Puhlmann's **Handbuch der Homöopathischen Praxis.** Anleitung zur klinischen Untersuchung Kranker und zu deren Behandlung nach homöopathischen und diätetischen Grundsätzen etc. Mit 142 in den Text gedruckten, zum Theil colorirten Abbildungen und 47 chromolithographirten Tafeln. Zweite Auflage. Vezano K 19'20.



## Kavarna in restavracija.

Nova zgradba, 70 elegantnih sob, lift, električna razsvetljava.

# Hotel BALKAN, Trst.

## Kavarna in restavracija.

Kopelji.  
Cene zmerne.  
Počkaj & Kögl.

## Borzna poročila.

### 'Kreditna banka' v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 1. julija 1906.

| Kaložbeni papirji.                        | Dinar   | Blago   |
|-------------------------------------------|---------|---------|
| 4% majeva renta . . . . .                 | 99.65   | 99.85   |
| 4% srebrna renta . . . . .                | 99.60   | 99.80   |
| 4% avstrijska krona renta . . . . .       | 99.70   | 99.90   |
| 4% zlata renta . . . . .                  | 117.85  | 118.05  |
| 4% ogrska krona . . . . .                 | 98.30   | 98.50   |
| 4% zlata . . . . .                        | 113.60  | 113.80  |
| 4% posojilo dežele Kranjske . . . . .     | 99.20   | 100.20  |
| 4% posojila mesta Spljet . . . . .        | 100.50  | 101.50  |
| 4% Zader . . . . .                        | 99.70   | 100.70  |
| 4% bosn.-herc. žel. pos. 1902 . . . . .   | 100.70  | 101.20  |
| 4% češka dež. banka k. o. . . . .         | 99.50   | 100.10  |
| 4% . . . . .                              | 99.60   | 100.30  |
| 4% zast. pisma gal. d. hip. b. . . . .    | 100.20  | 101.20  |
| 4% pešt. kom. k. o. s 10% pr. . . . .     | 105.45  | 106.45  |
| 4% zast. pisma innerst. hr. . . . .       | 100.20  | 101.20  |
| 4% ogr. cen. dež. hr. . . . .             | 100.00  | 100.25  |
| 4% hip. banke . . . . .                   | 100.00  | 100.50  |
| 4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr. . . . . | 100.00  | 101.00  |
| 4% obl. češke ind. banke . . . . .        | 100.50  | 101.50  |
| 4% prior. Trst-Poreč lok. . . . .         | 99.90   |         |
| 4% prior. dol. žel. . . . .               | 99.50   | 100.00  |
| 3% juž. žel. kup. 1/2. . . . .            | 319.75  | 321.75  |
| 4% avstr. pos. za žel. p. o. . . . .      | 100.20  | 101.20  |
| <b>Srečke.</b>                            |         |         |
| Srečke od 1. 1860 1/2. . . . .            | 157.80  | 159.80  |
| 1864 . . . . .                            | 205.50  | 209.50  |
| tizske . . . . .                          | 156.00  | 158.00  |
| sem. kreditne I. emisije . . . . .        | 289.00  | 294.00  |
| II. . . . .                               | 289.50  | 294.50  |
| ogr. hip. banke . . . . .                 | 262.00  | 268.70  |
| arbske á frs. 100. . . . .                | 98.00   | 103.50  |
| turške . . . . .                          | 162.75  | 163.75  |
| Basilika . . . . .                        | 22.80   | 24.80   |
| Kreditne . . . . .                        | 468.00  | 478.00  |
| Inomoške . . . . .                        | 78.00   | 84.00   |
| Krakovske . . . . .                       | 87.00   | 92.00   |
| Ljubljanske . . . . .                     | 57.00   | 62.00   |
| Avstr. rud. križa . . . . .               | 49.60   | 51.60   |
| Ogr. . . . .                              | 30.60   | 32.60   |
| Rudolfove . . . . .                       | 58.00   | 63.00   |
| Salcburške . . . . .                      | 70.00   | 76.00   |
| Dunajske kom. . . . .                     | 522.50  | 532.50  |
| <b>Debitne.</b>                           |         |         |
| Južne železnice . . . . .                 | 165.50  | 166.50  |
| Državne železnice . . . . .               | 678.50  | 679.50  |
| Avstr. ogrske bančne delnice . . . . .    | 1692.00 | 1702.00 |
| Avstr. kreditne banke . . . . .           | 669.75  | 670.75  |
| Ogrske . . . . .                          | 807.50  | 808.50  |
| Zivnostenske . . . . .                    | 242.00  | 244.00  |
| Premogokop v Mostu (Brüx) . . . . .       | 675.00  | 680.00  |
| Alpanske montan . . . . .                 | 573.50  | 574.50  |
| Praške žel. indr. družbe . . . . .        | 2720.00 | 2730.00 |
| Rima-Murányi . . . . .                    | 573.50  | 574.50  |
| Trbovljske premog. družbe . . . . .       | 273.00  | 277.00  |
| Avstr. orožne tovr. družbe . . . . .      | 590.00  | 593.00  |
| Češke sladkorne družbe . . . . .          | 142.50  | 147.00  |
| <b>Valute.</b>                            |         |         |
| C. kr. cekin . . . . .                    | 11.34   | 11.38   |
| 20 franki . . . . .                       | 19.155  | 19.185  |
| 20 marke . . . . .                        | 23.47   | 23.54   |
| Severceigns . . . . .                     | 23.96   | 24.04   |
| Marke . . . . .                           | 117.375 | 117.57  |
| Laški bankovci . . . . .                  | 95.65   | 95.85   |
| Rublji . . . . .                          | 25.20   | 25.30   |
| Dolarji . . . . .                         | 4.84    | 5.00    |

Prodajalna kat. tisk. društva Ljubljana  
priporoča preč. duhovščini svojo veliko, na novo došlo, najskrbnejše izbrano zalogo

**podobice**  
za kolekturo

od 60 vin. 100 kom. in višje.

## Razglas.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani (Tomanove ulice št. 10) bodo sprejemne izkušnje za vstop v I. razred šolskega leta 1906/7 **dné 14. julija** in se pričnó ob pol 10. uri dopoldne.

Učenci, ki želijo delati to izkušnjo, naj se v spremstvu svojih staršev ali njih namestnikov oglasijo **dné 8. julija** med 1/2.9. in 12. uro pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s seboj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo.

Vnanji učenci se k sprejemnim izkušnjam lahko oglasijo tudi pismeno, ako pravčasno po pošti pošljejo gori imenovani listini.

Učenci, ki po svojem rojstvu in po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici ali ozemlju okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se smejo v ljubljanski gimnaziji sprejemati edino le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

Ljubljana, dné 26. junija 1906.

1422 3-3

Ravnateljstvo I. državne gimnazije.



## Razglas.

Na Savi ob juž. železnici se bodo izvršila sledeča popravila:

streha na cerkvi. ostrešje in streha na zvoniku ter okna v župnišču.

Proračun: 4456 K. Minuendo-dražba bo v župnišču na Savi dne 8. julija t. l. ob 4. uri popoldne. Načrt in proračun na razpolago ravnotam.

Sava ob juž. želez., 28. junija 1906.

Za stavbni odbor:

1407 3-2 Josip Koblar.



## Slavno p. n. občinstvo!

Podpisani se priporočam prečastiti duhovščini in slav. p. n. občinstvu za vsa umetna in stavbena dela, za izdelavo kompletnih raket na novem pokopališču, rakvenih plošč in okvirov za železno ograjo le iz najboljše, trdega za zimo trpežnega Kraškega, Repentaborskega in Dalmatinskega marmorja, ne pa iz nabrežinskega, kateri se sedaj vpeljava in ni za zimo stanovit; — izdelam vse solidno, za zimo trpežno po najnižjih cenah.

Imam veliko zalogo nagrobnih spomenikov iz švedskega črnega granita in belega laškega kararskega marmorja in iz trdega kraškega kamna, prav umetno izdelane in jih prodajam po nizkih cenah.

Imam v zalogi nagrobne okvire po lastni iznajdbi pred 13 leti, iz umetnega kamna, za katere dam samo jaz garancijo in se ne dobé nič več pri grobokopu, ampak le samo pri meni v zalogi.

Z odličnim spoštovanjem

**Ignacij Čamernik**

kamnoseški mojster in sodnijski izvedenec  
Komenskega ul. št. 26 v Ljubljani.

1379 12-3

Ali že veste?  
Naroči se lahko tudi sama  
sobotna izdaja "Slovenca"  
Stane le 7 K na leto

Osební kredit za uradnike, častnike, učitelje itd. Samostojni konzorciji Uradniškega društva za hranilne vloge in predjme dovoljujejo posojila na osebni kredit pod najzmernejšimi pogoji tudi proti dolgoletnim odplačilom. Posredovalec so izključeni. Naslove konsorcijev naznani brezplačno osrednje vodstvo Uradniškega društva na Dunaju, Wipplingerstrasse 25. 720 39-34

**Kupujte narodni kolek!**

**Zidarje in dninarje**

sprejme takoj zidarski mojster **Mihael Regovc na Savi pri Jese-nicah.** Plača za zidarje po 4 krone, za dninarje po 3 krone in višje po zmožnosti. Delo je osigurjeno do trde zime. 1441 4-3

Prodaja se iz proste roke enonadstropna

## hiša (vila)

v Kamniku

300 korakov od farne cerkve, 5 minut od kolodvora, z zelo lepim velikim sadnim vrtom, z lepim senčnatim sprehodom tik potoka, kateri teče mimo hiše in vrta.

Pripravna je najbolj za kakega penzionista, ker je v zelo mirnem kraju, oddaljena 200 korakov od glavne ceste. Proda se pod zelo ugodnimi pogoji.

Vsa nadaljna pojasnila daje g. Franjo Vidic, tajnik I. okrajne hranilnice in posojilnice v Kamniku. 1339 6-6

## Profesor Laponi,



telesni zdravnik Nj. Svetosti papeža pa tudi mnogi drugi odlični profesorji in zdravniki priporočajo odstranjenje zaprtja, v okrepitve želodca in v pospešitev redne prebave

## želodčno tinkturo

G. Piccolija, dvornega zalogatelja Nj. Svetosti papeža in lekarja v Ljubljani, Dun. cesta, 1 steklenica velja 20 vin. in se vnanja naročila z obratno pošto izvršujejo. 2371 1-1

V Kranju se oddá 1471 3-1

## trgovina

špecerijskega blaga in deželnih pridelkov.

Natančna pojasnila pri **M. Rooss** v Kranju.

## Luka Vilhar

1468 1-1

urar

Ljubljana, Kopitarjeve ul. 4  
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih ur, verižic itd. po najnižji ceni.  
Popravila najtočnejše.

## Kron 10-

si morejo vsak dan zaslužiti gospodje in dame brez vsakega napora.

Vprašanja ustno ali pismeno le v nedeljo, ponedeljek in torek od 9—11 dop., Kongresni trg 3 I. nadstr., levo. 1475 3-1

P. n.

Niže podpisani si usojajo vljudno naznaniti slavnemu p. n. občinstvu in cenjenim odjemalcem:

## Brzojavka:

„Grand Prix“ se je priznala na milanski svetovni razstavi 1906 tvrdki **Laurin & Klement** v Mladi Boleslavi kot sotrudnici za ondi razstavljena motor-kolesa in motor-vozove.

Motor-vozovi tvrdke Laurin & Klement so si priborili na vsem svetu najvišje priznanje.

Velespoštovanjem

**Josip Kolar & drug**  
Ljubljana, Mestni trg 9

zastopnik tovarne za motorne vozove Laurin & Klement, Mlada Boleslava, Češko.

P. n.

Za **kopalno** in **potovalno sezono** priporočamo naše razne predmete, najboljše ameriške kopalne čepice, plavalke iz gumija, ki se zlože, potovalne toaletne predmete, plavalne mehurje itd. — **Prima kolesa** že od 60 gld. dalje, motor-kolesa in avtomobili svetovnoznanih tovarov.

1449 4-3

Velespoštovanjem

**Josip Kolar & drug, Ljubljana, Mestni trg 9.**

Trgovina z gumijevim blagom; mehanična delavnica, zavod za poliranje in poniklanje, **garage** in strokovno shranjevanje ter snajenje avtomobilov in motorskih koles. Popravljanje ter zaloga posamnih delov itd. po najnižjih cenah in z jamstvom najsolidnejše izvedbe.